

FRUKT - OG GRØNTSTATISTIKK 2020

**Aktuell
statistikk
og innsikt om
frukt, bær,
grønnsaker
og poteter
i Norge**

Forbruk av frukt/bær og grønnsaker

Salg i verdi i norsk dagligvare

Volum av frukt/bær og grønnsaker inn til grossist

OFG

Fakta om Frukt- og grøntstatistikk 2020	2
Målemetoder og undersøkelser	3
Utviklingen i det norske frukt- og grøntmarkedet 2020	4
5 a day Europe	5
Andel norsk i forhold til import	9
Volumtall siste 5 år	10
Nøtter og tørket frukt	12
Topp 40 importland	12
Verditall dagligvare	13
Om den norske produksjonsesongen 2020	18

OM FRUKT - OG GRØNT - STATISTIKK 2020

Frukt- og grøntstatistikk 2020 viser utviklingen i omsetningen av **frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge**. Her inkluderes norskproduserte varer som videreselges til dagligvare og storghusholdning, og all import av frisk frukt, bær og grønnsaker. For poteter kun import som er beregnet på videresalg til dagligvare og storghusholdning (ikke industri). Det er også beregnet hva dette utgjør i volum pr. capita*.

På sikt er intensjonen å forbedre statistikken. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) er derfor i gang med et forprosjekt hvor målet er å få enda mer presise volumtall og inkludere all omsetning, ikke bare de friske produktene.

BEGRENSNINGER I FRUKT- OG GRØNTSTATISTIKK 2020

Fordi markedet endrer seg og grensen mellom ferskvarer og industri er i bevegelse, er det enkelte tall som kan være noe misvisende i forhold til faktisk forbruk. Det er størst usikkerhet knyttet til delen som er produsert i Norge. Det har vært en økning i ny industri (precut-industrien) med mer tilrettelagte produkter for forbrukeren. Det kan være sousivere poteter, ferdig kålrotstappe, ferdigvaskede salatprodukter, etc. Dette er en kategori i vekst, og de norskproduserte varene som går inn i denne industrien er ikke med i tallene. Volum til annen type industri (frysde, hermetiske produkter og juice) er heller ikke med i tallene.

De norske tallene baserer seg på innrapporteringer fra grossister som leverer til dagligvare og storghusholdning, men omsetning fra enkelte mindre grossister fanges ikke opp i dette innrapporteringssystemet. I tillegg finnes det omsetning helt utenom grossistleddet. Det kan være produsenter som på enkelte kulturer leverer direkte til detaljistleddet og direkte salg fra produsent til forbruker, som gårdsutsalg, Bondens marked og REKO-ringer. Det er lagt inn en oppjusteringsfaktor i volumtallene for å ta høyde for at noe av omsetningen til dagligvare og direkte salg fra produsent til forbruker ikke rapporteres inn. Denne faktoren tar ikke hensyn til omsetning som ikke blir rapportert fra enkelte aktører innen storghusholdning/horeca-markedet.

Tidligere har vi kalt denne rapporten for Totaloversikten. Vi har nå endret navn på rapporten da den ikke inneholder en total over hva som blir omsatt, jfr. omtalen over om begrensinger i Frukt- og grøntstatistikk 2020

Frukt- og grøntstatistikk 2020 har også en verdioversikt av dagligvareomsetningen ut fra butikk.

Frukt- og grøntstatistikk 2020 har benyttet Landbruksdirektoratet som kilde for de norske volumtallene, bortsett fra tomater hvor Grøntprodusentenes samarbeidsråd (GPS) er kilde. SSB er kilde for de importerte volumtall.

Langhus, 20. april 2021

OPPLYSNINGSKONTORET FOR FRUKT OG GRØNT

Guttorm Rebnes
Direktør

Tore Angelsen
Analysesjef/prosjektleder

Som basis for beregningen av Frukt- og grøntstatistikk er det benyttet tonnasje inn til grossist.

Hjemmedyrking er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget.

Det er heller ikke gjort korrigeringer for handel utenom de offisielle kanalene, ei heller er det gjort justeringer for svinn. Vekstsesongene går generelt i toårs syklus. Det vil si, er det en god vekstsesong

et år, så vil det typisk gå to år før det kan forventes at det kommer en tilsvarende sesong. Det er viktig å ha dette klart for seg når man leser Frukt- og grøntstatistikk.

Man kan lett få et feilaktig inntrykk av vekst eller tilbakegang for enkeltprodukter om man kun ser på bevegelser fra et år til det neste.

Statistikken fra Nielsen Norge AS er basert på

hva som i kroner faktisk blir registrert på kassa-apparatene i dagligvarebutikkene inkl. 15 % mva. Med andre ord, det forbrukeren kjøper av frukt, bær, grønnsaker og poteter.

Generell kildeinformasjon
Kilde import: Statistisk sentralbyrå (SSB).

Kilde norsk produksjon basert på tonnasje inn til grossist: Landbruksdirektoratet (Ldir).

* Det beregnede capita-forbruket tar ikke hensyn til svinn fra grossistleddet til forbruker.

MÅLEMETODER OG UNDERSØKELSER OM FORBRUK AV FRUKT OG GRØNT

Det er flere oversikter over omsetning og forbruk av frukt, bær og grønnsaker i Norge, og de bruker ulike metoder for å innhente dataene. Vi vil her kort beskrive noen aspekter ved disse oversiktene.

FRUKT- OG GRØNTSTATISTIKK 2020

Tallene i **Frukt- og grønt statistikk 2020**, har to målepunkter for volum:
1. Måling av hva forbrukere i Norge spiser av frukt, bær og grønnsaker. Dette er basert på en markedsundersøkelse av et representativt utvalg med 3000 respondenter av Norges befolkning fra 18 år. Dette baserer seg på en selvrappertering av hva forbrukerne mener de vanligvis inntar av frukt/bær, grønnsaker/salat, samt kjøpt juice og smoothie. Usikkerheten her er først og fremst knyttet til forbrukernes evne til selv å rapportere sitt forbruk. Les mer om og se tall fra denne undersøkelsen sidene 5 til 8.

2. Måling av volum av frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter inn til grossist. Les mer om forutsetninger og usikkerheten i tallene på side 2 «om Frukt- og grønt statistikk – 2020». I forhold til forbrukers endelige forbruk av frukt og grønnsaker, vil denne oversikten ikke ta hensyn til svinn mellom grossistleddet og forbruker. Se tall fra sidene 9 til 12.

NORKOST 3

Norkost 3 er en landsomfattende kostholdsundersøkelse blant menn og kvinner i alderen 18 til 70 år gjennomført av avdeling for ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo. Undersøkelsen ble foretatt på telefon to ganger, med fire ukers mellomrom, der deltakerne

oppgav hva de hadde spist det siste døgnet. Noe av utfordringen med Norkost 3 er at den gjennomføres sjeldent; siste gang var i 2011.

UTVIKLINGEN I NORSK KOSTHOLD – MATFORSYNNINGSSTATISTIKK

Matforsyningssstatistikken, som er utarbeidet av Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) for Helsedirektoratet, baserer seg på frukt, bær og grønnsaker fremkommet fra produsert areal og nettoimport av frukt og grønnsaker. På samme måte som Frukt- og grøntstatistikk fanger ikke denne oversikten opp svinet frem til endelig forbruk, men oversikten har sin styrke i å se utviklingen over tid.

UTVIKLINGEN I DET NORSKE FRUKT- OG GRØNTMARKEDET 2020

UTVIKLINGEN I DET NORSKE FRUKT- OG GRØNTMARKEDET 2020

Hele frukt- og grøntmarkedet i Norge 2020 ble sterkt påvirket av koronaviruset som traff landet i midten av mars 2020. Store endringer skjedde i forbrukervaner og handlemønster. Dagligvaremarkedet vokste betydelig, samtidig som storhusholdningsmarkedet fikk sterkt nedgang som følge av stengte kantiner, restauranter og hoteller. Endringene har påvirket både salgs- volum og omsetningsverdi.

RELATIVT STABILT MARKED I VOLUM PÅ FRISK FRUKT OG GRØNT

På grunn av Koronaviruset ble forskjellen mellom salgsvolum og forbruk større enn noen gang. Grensehandel og sommerferie i Norge har hatt påvirkning på totalvolumet. Vi har handlet mer hjemme i Norge enn i årene før.

Fra 2019 til 2020 har markedet for friske grønnsaker økt med 1% i volum mens det for frisk frukt ble en nedgang på 1 %. Friske bær fikk den største nedgangen på hele 21 %. Til sammen utgjør dette en nedgang på hele kategorien på 1 % i volum i 2020 sammenlignet med året før.

Det positive i dette bildet er en økning i norskproduserte grønnsaker som gulrot, hodekål og agurk på bekostning av import. Antakelig har dette sammenheng med at mange forbrukere nå verdsetter de norske varene ekstra høyt. Undersøkelser gjennomført i 2020 har vist at forbrukerne har lagt mer vekt på lokal mat og norskproduksjon av grunner som å støtte norsk landbruk og norske arbeidsplasser.

VERDIVEKST I DAGLIGVAREHANDELEN MED NESTEN 3 MRD

Norsk dagligvarehandel oppnådde en

salgsøkning i verdi på frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter på 14,6 % fra 2019 til 2020, noe som innebar en verdivekst på nesten 3 milliarder kroner. Størst var veksten på friske grønnsaker, som økte med 17,3 %, mens poteter og frisk frukt vokste med henholdsvis 13,7 % og 13,3 %. Lavest ble veksten på friske bær på 4,7 %.

Verdiveksten i kategorien ble noe lavere enn veksten i dagligvare totalt som økte med hele 17,3 %. Andelen frukt og grønt, inklusiv poteter, sank derfor noe fra 11,3 % i 2019 til 11 % i 2020. Totalt sett må en se den store verdiøkningen i dagligvare i sammenheng med en stor nedgang i salget til storhusholdningskunder som kantiner, hotell og restaurant.

STOR VERDIØKNING PÅ TOMATER OG EPLER – TILBAKEGANG PÅ JORDBÆR

En konsekvens av pandemien er at flere foretrekker innpakket vare fremfor løsvekt. Dette ser vi tydelig på salg i kroner ut fra dagligvarehandelen på tomater og epler. En undersøkelse på tomat har også vist at det etter første runde med nedstenging i mars 2020 ble en klar økning i salg av tomater som er innpakket sammenliknet med løsvekt.

Salget av jordbær hadde en betydelig nedgang i 2020 på 4 500 tonn. Dette gjelder både norske og importerte. Nedgangen ble på 2 390 tonn på norske jordbær og 2 112 tonn på importerte.

ENDINGER I HANDLEMØNSTRET SOM EN KONSEKvens AV PANDEMEN

I henhold til aktører i dagligvarebransjen gikk handlefrekvensen ned etter den første bølgen av pandemien. Flere enn vanlig begrenset antall dager de besøkte en butikk, og resultatet av

dette var en økning i salget av grønnsaker og en nedgang i omsetning på typisk impulsvarer med kort holdbarhet som bær og frukt. Dette har ifølge nye undersøkelser fra Nielsen endret seg igjennom året, så i november 2020 var handlemønsteret tilnærmet tilbake til normalen, altså med hyppige besøk i butikk.

Flere har handlet på nett. Totalt har netthandel nå ca. 2 % av det norske dagligvaremarkedet, mens tilsvarende tall fra sør i Europa er 16 %. Netthandelsbutikkene har hatt en viktig samfunnsoppgave i dette året med å sørge for å få levert mat til alle de som ikke selv kunne gå ut og handle, enten på grunn av egen sykdom eller karantene. Siden så mange nå har fått en positiv opplevelse med det å handle på nett er det sannsynlig at netthandel vil komme til å fortsette å øke.

MATSVINN PÅVIRKER OGSÅ FORBRUKET I FORHOLD TIL VOLUM

Norsus har gjennomført undersøkelser på matsvinn over flere år, og i henhold til rapport presentert i 2020 er matsvinnet totalt (alle produktkategorier) blitt redusert i flere ledd i årene 2017 til 2019. Matindustrien, grossister og dagligvarehandel har bidratt til reduksjon i matsvinn, slik at matsvinnet i disse leddene ble redusert fra 180.528 tonn i 2017 til 161.061 tonn i 2019.

Norsus sine forbrukerundersøkelser viser at ca. 10 % av det totale matsvinnet er frukt og grønnsaker. De to viktigste årsaker til matsvinn er at en glemmer mat i kjøleskapet og at holdbarhetsdatoen blir passert.

NEDGANG I FORBRUKET AV FRUKT OG GRØNT I NORGE I 2020

En landsrepresentativ undersøkelse i september 2020, gjennomført av Kantar for Opplysningskontoret for frukt og grønt høsten 2020, viser at betydelig færre spiser 5 om dagen enn i 2019. Årsaken er knyttet til situasjonen som er oppstått som følge av Koronapandemien.

Antall porsjoner som spises i snitt hver dag og andel som spiser minst 5 om dagen har sunket markant fra 2019 til 2020. Dette har ligget relativt stabilt i årene 2017 til 2019, og indikerer at Koronapandemien har hatt en påvirkning.

Før Koronaviruset traff oss var det 1 av 4 personer i Norge over 18 år som spiste 5 om dagen, mens det ble redusert til 1 av 5 personer etter en periode med

viruset. Det gjennomsnittlige forbruket var på 3,4 porsjoner i 2019 og det ble redusert til 3,1 porsjoner i 2020. Viktige grunner til å spise mindre frukt og grønt er at man før Korona spiste mye frukt og grønt på jobb både som følge av ulike typer jobbfrukt, samt at kantinelunsjene på jobb innbyr til å spise mer grønnsaker/salat.

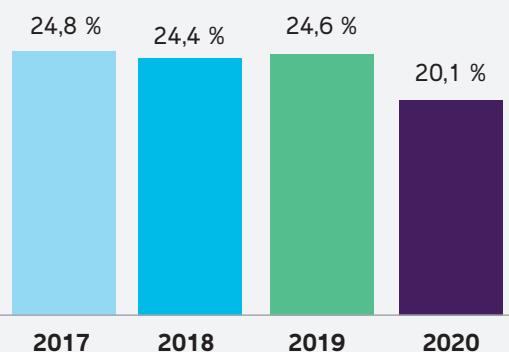
I tillegg har folk handlet sjeldnere og kjøper dermed mindre frukt på impuls.

Noen har også vært skeptiske til uinnpakket frukt og grønnsaker pga. frykt for smitte.

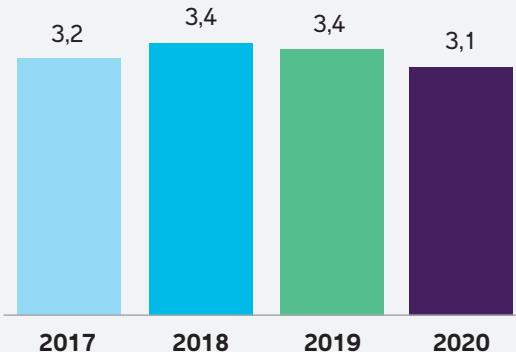
Undersøkelsen avdekket også at folk selv føler at de ikke har endret forbruket sitt som følge av Korona, og at det er noen flere som mener de spiser mer enn de som mener de spiser mindre. Det betyr at forbrukere ikke nødvendigvis har merket at de spiser mindre enn før.

UTVIKLING 2017-2020

Andelen som spiser minst 5 porsjoner frukt/bær eller grønnsaker per dag

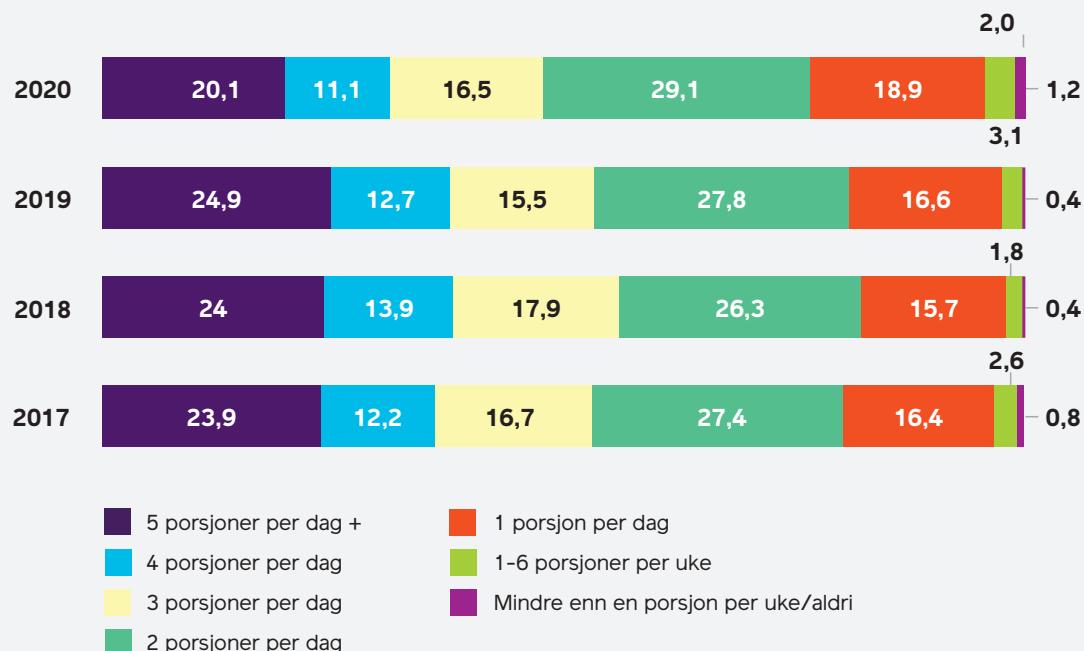

Snitt – daglig forbruk av frukt/bær og grønnsaker

Vi ser at andelen som når 5 om dagen har vært relativt stabilt de foregående tre årene, men det ble en betydelig nedgang fra 2019 – 2020. Dette antas å være en konsekvens av koronatiltakene der HORECA har tapt betydelig og befolkningen ikke har tatt igjen det de ellers ville spist i kantinen og på restaurant.

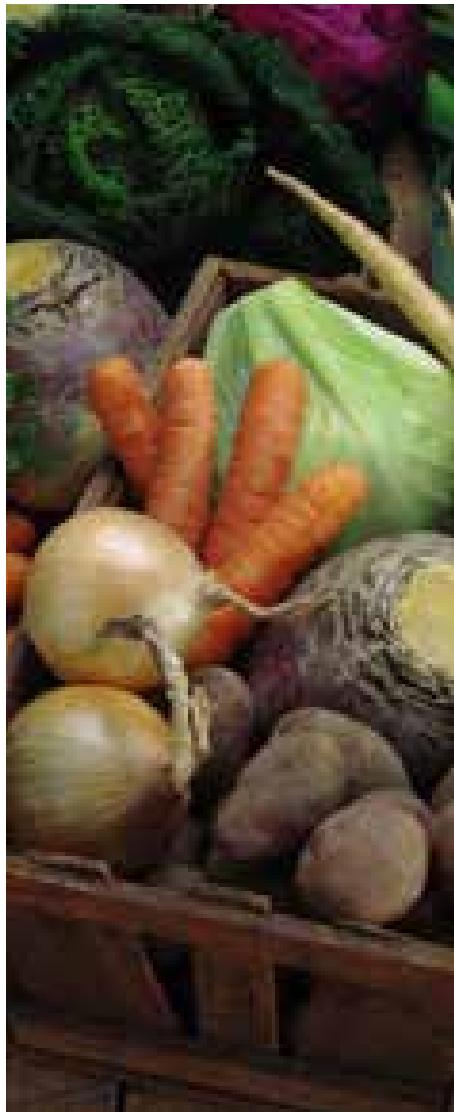
TOTALT KONSUM AV FRUKT/BÆR OG GRØNT (VANLIGVIS SPISER/DRIKKER)

OM - 5 A DAY EUROPE UNDERSØKELSEN

En landsrepresentativ forbruksundersøkelse som blir gjentatt årlig. Undersøkelsen har nøyaktig lik metode, tidsperiode for feltarbeid, like spørsmål og likt spørsmålsoppsett for respondentene. Dette gjelder for spørsmålene om hva forbrukerne vanligvis spiser av frukt og grønnsaker i alle landene hvor undersøkelsen blir gjennomført og for alle årene fra 2017 til 2020. I 2020 ble undersøkelsen gjennomført i landene: Norge, Sverige, Danmark, Finland, Storbritannia, Spania, Frankrike, Tyskland, Italia og Nederland.

Innsamlingsmetoden gjennomføres med spørsmål og svar på Internett, enten PC, nettrett eller mobil. Feltarbeidet har blitt gjennomført alle år i september med nasjonale representative utvalg i hvert land med 1000 intervjuer hvor respondentene er 18 år og eldre (3000 intervjuer i Norge). Resultatene har blitt vektet etter alder, kjønn og utdanning i henhold til nasjonal statistikk.

DEFINISJON AV «EN PORSJON» SOM BRUKES I UNDERSØKELSEN

FRUKT OG BÆR: En porsjon frukt eller bær er omrent en håndfull.

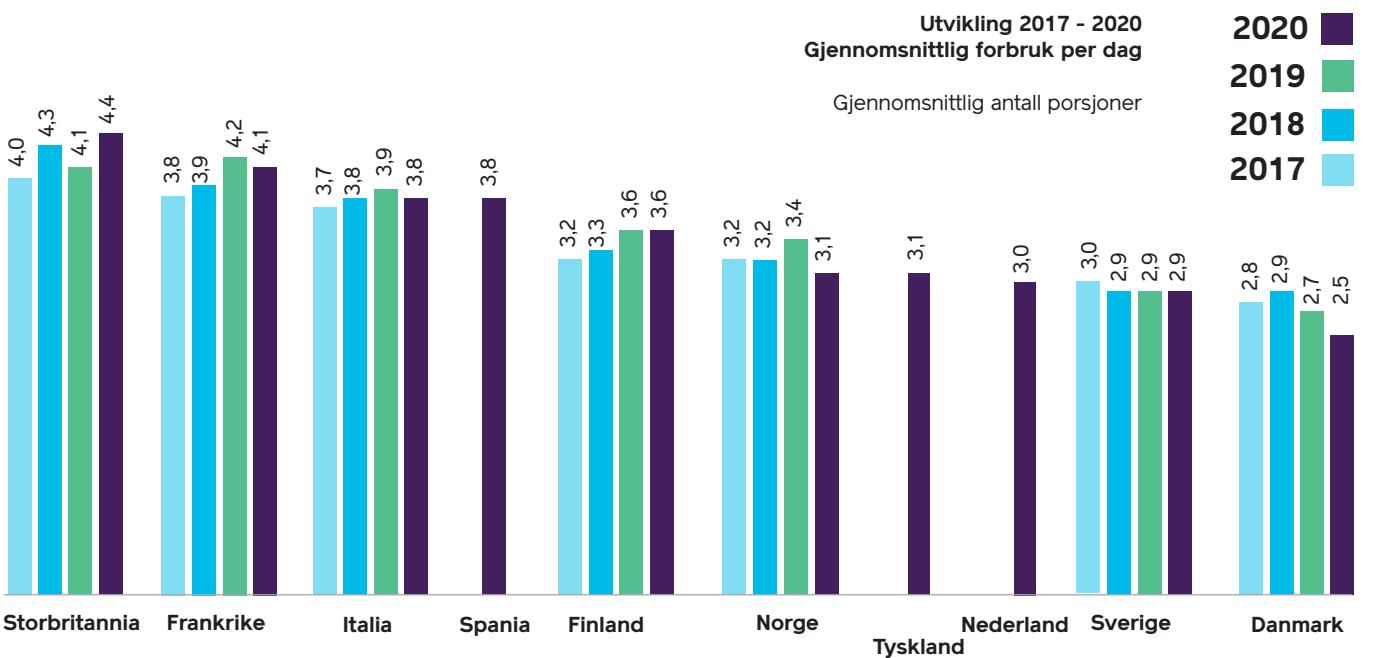
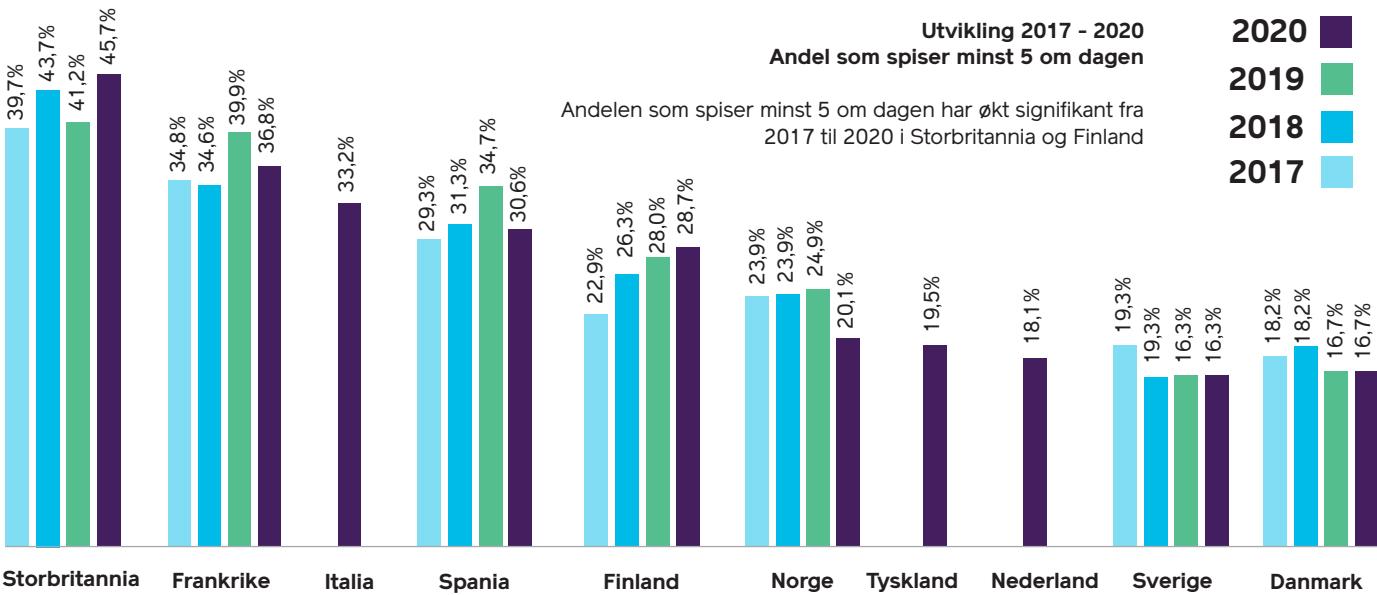
Det kan f.eks. være en mellomstor frukt som eple, banan eller pære eller en del av en større frukt som melon, ananas eller mango. Det kan også være en håndfull mindre frukt som druer, plommer og kiwi eller en håndfull bær. Vi tenker på frukt og bær i alle formater; frisk, frys, hermetisk, i hjemmelaget smoothie, e.l.

GRØNNSAKER OG SALAT: En porsjon er omrent en håndfull grønnsaker og salat. En porsjon kan for eksempel være en stor tomat, syv cherrytomater, en gulrot, en håndfull brokkoli eller en liten bolle med salat. Vi tenker på grønnsaker i alle formater; fersk, frys, hermetisk, kokt, stekt, i hjemmelaget smoothie, e.l.

JUICE (IKKE NEKTAR): Et glass juice er ca. 2 dl. Med juice tenker vi på ren frukt - og/eller grønnsaksjuice. Ikke nektar, eller andre ikke rene juiceprodukter. En porsjon er definert som 1 dl / ½ glass juice.

SMOOTHIE (KJØPT, IKKE HJEMMELAGET): Et glass smoothie er ca. 2 dl. Her tenker vi på alle typer kjøpt smoothie av frukt og/eller grønnsaker. En porsjon er definert som 1 dl / ½ glass smoothie.

I beregningen av porsjoner kan juice og smoothie (kjøpt, ikke hjemmelaget) maksimalt utgjøre 1 porsjon per dag.

FINLAND ØKER I FORBRUK OG HAR HØYEST FORBRUK AV FRUKT OG GRØNT I NORDEN (AV LANDENE SOM ER MÅLT).

Avgjennomsnittet forbruket i Finland har økt fra ca. 23 % i 2017 til ca. 29 % i 2020. Så er det Storbritannia som har hatt flest på 5 om dagen i alle målingene, og er nå på ca. 46 % av befolkningen som spiser 5 om dagen. Det gjennomsnittlige forbruket i disse to landene gjenspeiler det samme.

Finland har hatt et sterkt fokus på budskapet «produsert i Finland» de senere årene, med det finske flagget som en stor del av merkeidentiteten. I perioden med Koronaviruset har dette med markedsføring av kortreist og lokalprodusert mat hatt en positiv påvirkning på forbruket av frukt og grønt i Finland.

I Storbritannia har de i flere år hatt en betydelig innsats for å øke tilgjengelighet og utvide sortimentet av bearbeidet/oppkuttet frukt og grønt i de store kjedene. I 2019 ble det lansert en betydelig kampanje for å få barn til å spise mer grønnsaker. Det har vært

budskap i mange kanaler som sosiale medier og TV-reklame, samtidig som det har vært «gratiss» reklame fra kjendiser og omtale i diverse TV-show. Kampanjen har budskapet: «Eat them to defeat them», og viser grønnsaker som farlige vesener som må spises for å bli beseiret. Denne type markedsføring som ikke retter pekefinger, men som appellerer til barna, kan se ut til å ha stor effekt. Det er også sannsynlig at foreldre har spist mer grønnsaker sammen med barna sine som følge av kampanjen.

ANDEL NORSKE FRUKT, BÆR OG GRØNNSAKER I FORHOLD TIL IMPORT

Kilde: SSB/Ldir. Tall oppgitt i tonn

	Norsk	Import	Total	Prosent-andel norske varer 2019	Norsk	Import	Total	Prosent-andel norske varer 2020	Gjen-nom-snittlig årlig endring norske produkter fra 2011 til 2020 i %	Gjen-nom-snittlig årlig endring importerte produkter fra 2011 til 2020 i %	Endring i %-andel norske varer fra 2019 til 2020
GRØNNSAKER	2019	2019	2019		2020	2020	2020				
Gulrot	33 864	7 284	41 148	82,3 %	36 795	6 022	42 817	85,9 %	4,0 %	-1,4 %	3,6 %
Tomat *	12 416	24 540	36 956	33,6 %	13 255	23 423	36 678	36,1 %	2,0 %	-0,2 %	2,5 %
Løk	14 490	18 775	33 265	43,6 %	22 787	8 658	31 445	72,5 %	3,1 %	-0,8 %	28,9 %
Agurk	17 898	9 524	27 422	65,3 %	20 533	7 863	28 396	72,3 %	4,7 %	1,0 %	7,0 %
Paprika	63	19 936	19 999	0,3 %	12	19 665	19 677	0,1 %	-30,7 %	2,7 %	-0,3 %
Kålrot	11 632	344	11 976	97,1 %	10 269	1 678	11 947	86,0 %	-0,6 %	0,7 %	-11,2 %
Brokkoli	3 148	8 700	11 848	26,6 %	3 428	8 166	11 594	29,6 %	2,6 %	0,7 %	3,0 %
Hodekål	9 471	2 337	11 808	80,2 %	10 964	2 122	13 086	83,8 %	0,3 %	10,2 %	3,6 %
Blomkål	4 871	5 527	10 398	46,8 %	4 730	5 515	10 245	46,2 %	0,3 %	-0,2 %	-0,7 %
Sjampinjong og annen sopp	0	7 843	7 843	0,0 %	0	7 671	7 671	0,0 %		1,8 %	0,0 %
Søtpotet **	10	4 023	4 033	0,2 %	5	4 047	4 052	0,1 %		27,6 %	-0,1 %
Purre	1 866	1 703	3 569	52,3 %	1 739	1 885	3 624	48,0 %	-0,7 %	-0,4 %	-4,3 %
Kinakål	1 446	2 092	3 538	40,9 %	1 524	2 066	3 590	42,5 %	-9,3 %	5,0 %	1,6 %
Squash	310	2 811	3 121	9,9 %	323	2 900	3 223	10,0 %	2,1 %	4,5 %	0,1 %
Selleri	2 200	436	2 636	83,5 %	1 768	699	2 467	71,7 %	10,7 %	-0,3 %	-11,8 %
Stilkselleri	889	1 655	2 544	34,9 %	999	1 664	2 663	37,5 %	4,3 %	2,4 %	2,6 %
Vårlokk	551	1 000	1 551	35,5 %	544	1 190	1 734	31,4 %	5,8 %	5,4 %	-4,1 %
Hvitlokk	0	1 383	1 383	0,0 %	0	1 584	1 584	0,0 %		3,9 %	0,0 %
Asparges	22	1 343	1 365	1,6 %	23	1 355	1 378	1,7 %	18,5 %	-2,7 %	0,1 %
Rødkål	485	396	881	55,1 %	531	521	1 052	50,5 %	24,7 %	8,7 %	-4,6 %
Rosenkål	460	282	742	62,0 %	579	184	763	75,9 %	2,2 %	13,9 %	13,9 %
Andre friske grønns.	5 224	12 718	17 942	29,1 %	5 228	12 740	17 968	29,1 %	21,0 %	6,2 %	0,0 %
Isbergsalat, issalat	4 519	9 008	13 527	33,4 %	4 589	8 395	12 984	35,3 %	-2,9 %	-2,0 %	1,9 %
Annen salat	3 036	3 589	6 625	45,8 %	4 184	2 922	7 106	58,9 %	4,5 %	4,2 %	13,1 %
Sum grønnsaker	128 871	147 249	276 120	46,7 %	144 810	132 935	277 745	52,1 %	2,6 %	1,5 %	5,5 %
POTETER ***	2019	2019	2019		2020	2020	2020				
Friske poteter	63 214	26 752	89 966	70,3 %	69 060	27 363	96 423	71,6 %	-0,3 %	-1,4 %	1,4 %
FRUKT	2019	2019	2019		2020	2020	2020				
Bananer		82 892	82 892	0,0 %		82 709	82 709	0,0 %		0,6 %	0,0 %
Epler	8 144	44 656	52 800	15,4 %	5 768	43 996	49 764	11,6 %	0,9 %	-1,7 %	-3,8 %
Appelsiner		31 925	31 925	0,0 %		30 383	30 383	0,0 %		-2,3 %	0,0 %
Klementiner/Mandariner		30 058	30 058	0,0 %		31 983	31 983	0,0 %		2,1 %	0,0 %
Melonær		29 223	29 223	0,0 %		33 159	33 159	0,0 %		3,5 %	0,0 %
Druer		25 751	25 751	0,0 %		26 110	26 110	0,0 %		-0,4 %	0,0 %
Pærer	325	15 774	16 099	2,0 %	379	13 193	13 572	2,8 %	7,9 %	-4,8 %	0,8 %
Avokado		13 959	13 959	0,0 %		14 832	14 832	0,0 %		9,5 %	0,0 %
Sitroner/Lime		10 356	10 356	0,0 %		10 806	10 806	0,0 %		9,5 %	0,0 %
Fersken/Nektariner		8 935	8 935	0,0 %		8 358	8 358	0,0 %		-2,4 %	0,0 %
Mango		7 415	7 415	0,0 %		7 926	7 926	0,0 %		6,2 %	0,0 %
Ananas		5 384	5 384	0,0 %		4 277	4 277	0,0 %		-4,6 %	0,0 %
Plommer	2 245	2 638	4 883	46,0 %	419	2 131	2 550	16,4 %	-8,6 %	-4,9 %	-29,5 %
Kiwi		3 725	3 725	0,0 %		3 651	3 651	0,0 %		-4,2 %	0,0 %
Kirsebær/Moreller	433	1 705	2 138	20,3 %	498	1 736	2 234	22,3 %	3,9 %	4,9 %	2,0 %
Grapefrukt		1 499	1 499	0,0 %		1 626	1 626	0,0 %		3,3 %	0,0 %
Annen frisk frukt	139	6 078	6 217	2,2 %	172	6 187	6 359	2,7 %	12,2 %	6,3 %	0,5 %
Sum frukt	11 286	321 973	333 259	3,4 %	7 236	323 063	330 299	2,2 %	0,6 %	0,3 %	-1,2 %
BÆR	2019	2019	2019		2020	2020	2020				
Jordbær	5 961	9 116	15 077	39,5 %	3 571	7 004	10 575	33,8 %	1,4 %	-0,8 %	-5,8 %
Blåbær og andre bær *	0	4 717	4 717	0,0 %		5 068	5 068	0,0 %			0,0 %
Bringebær	1 232	1 579	2 811	43,8 %	842	1 296	2 138	39,4 %	0,4 %	9,3 %	-4,4 %
Sum Bær	7 193	15 412	22 605	31,8 %	4 413	13 368	17 781	24,8 %	1,2 %	5,7 %	-7,0 %
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	210 563	511 386	721 949	29,2 %	225 519	496 729	722 248	31,2 %	1,5 %	0,7 %	2,1 %

* Tall fra GPS. ** Tall fra norsk produsent. *** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

Volumtall siste 5 år 2016–2018

**MARKED I TONN FOR KOMMERSIELT SALG (NORSK OG IMPORT),
PÅ GROSSIST NIVÅ, AV FRISK(E) FRUKT, BÆR, GRØNNSAKER
OG POTETER I NORGE.** Kilder: SSB/LDir/GPS for norske tomater.

Folketall (gjennomsnitt for året), kilde SSB	5 236 151			5 276 968			5 311 916		
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
Gulrot	34 151	8 308	42 458	35 952	5 069	41 021	31 627	8 199	39 826
Tomat *	11 767	25 003	36 770	12 619	23 631	36 250	12 486	24 872	37 358
Løk	22 490	7 333	29 823	21 483	7 259	28 742	20 842	9 662	30 504
Agurk	17 411	8 631	26 042	17 634	8 270	25 904	16 602	9 557	26 159
Paprika	229	18 926	19 155	102	18 993	19 095	91	19 539	19 630
Kålrot	12 676	170	12 846	12 047	717	12 764	12 530	54	12 584
Brokkoli	3 305	8 279	11 584	3 599	7 918	11 517	2 972	8 498	11 470
Hodekål	11 191	1 418	12 609	10 130	1 196	11 326	9 500	1 488	10 988
Blomkål	5 534	5 586	11 120	5 896	5 307	11 203	4 458	5 262	9 720
Sjampinjong og annen sopp	0	7 777	7 777	0	7 703	7 703	0	7 722	7 722
Søtpotet **	0	4 015	4 015	0	4 330	4 330	10	4 217	4 227
Purre	1 836	1 964	3 799	1 791	1 842	3 633	1 790	1 661	3 451
Kinakål	1 941	1 856	3 797	1 836	1 683	3 519	1 587	2 417	4 004
Squash	451	2 556	3 007	300	2 604	2 904	374	2 748	3 122
Selleri	1 629	1 060	2 689	2 086	817	2 903	2 053	702	2 755
Stilkselleri	802	1 518	2 320	730	1 375	2 105	910	1 422	2 332
Vårløk	494	968	1 462	452	991	1 443	551	979	1 530
Hvitløk	0	1 313	1 313	0	1 327	1 327	0	1 290	1 290
Asparges	26	1 531	1 557	26	1 534	1 560	17	1 360	1 377
Rødkål	306	371	676	304	230	534	376	318	694
Rosenkål	524	264	788	416	212	628	520	178	698
Andre friske grønns.	4 008	11 342	15 350	4 900	11 307	16 207	4 739	12 489	17 228
Isbergsalat, issalat	5 297	8 869	14 166	4 857	9 147	14 004	4 638	8 888	13 526
Annen salat	3 017	2 964	5 981	3 233	3 491	6 724	3 578	3 378	6 956
Sum grønnsaker	139 084	132 021	271 104	140 393	126 953	267 346	132 250	136 901	269 151
Endring fra foregående år	2,7 %	2,3 %	2,5 %	0,9 %	-3,8 %	-1,4 %	-6,2 %	7,8 %	0,4 %
Kg. grønnsaker pr. cap. pr. år			51,78			50,66			50,67
FRUKT	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
Bananer	0	83 846	83 846	0	86 403	86 403	0	84 510	84 510
Epler	7 717	47 411	55 128	6 909	46 693	53 602	7 375	43 740	51 115
Appelsiner	0	38 560	38 560	0	35 112	35 112	0	32 506	32 506
Klementiner/Mandariner	0	30 917	30 917	0	31 494	31 494	0	29 570	29 570
Meloner	0	30 227	30 227	0	30 333	30 333	0	31 797	31 797
Druer	0	25 097	25 097	0	25 400	25 400	0	26 109	26 109
Pærer	147	17 330	17 477	159	17 422	17 581	454	17 141	17 595
Avokado	0	12 411	12 411	0	12 421	12 421	0	12 778	12 778
Sitroner/Lime	0	10 175	10 175	0	10 278	10 278	0	10 380	10 380
Fersken/Nektariner	0	8 807	8 807	0	9 973	9 973	0	8 933	8 933
Mango	0	6 116	6 116	0	7 011	7 011	0	7 522	7 522
Ananas	0	5 231	5 231	0	5 350	5 350	0	5 183	5 183
Plommer	1 215	4 024	5 239	1 763	3 808	5 571	1 558	3 184	4 742
Kiwi	0	4 728	4 728	0	4 099	4 099	0	3 741	3 741
Kirsebær/Moreller	405	2 111	2 602	447	1 960	2 407	449	2 020	2 469
Grapefrukt	0	1 303	1 303	0	1 278	1 278	0	1 515	1 515
Annen frisk frukt	194	5 265	5 459	139	5 888	6 027	112	5 798	5 910
Sum frukt	9 678	333 558	343 322	9 417	334 923	344 340	9 948	326 427	336 375
Endring fra foregående år	32,9 %	0,6 %	1,3 %	-2,7 %	0,4 %	0,3 %	5,6 %	-2,5 %	-2,3 %
Kg. frukt pr. cap. pr. år			65,57			65,25			63,32
BÆR	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
Jordbær	4 604	10 359	14 964	5 184	9 651	14 835	4 707	10 347	15 054
Blåbær og andre bær *	0	4 426	4 426	0	5 177	5 177	0	4 600	4 600
Bringebær	1 138	1 345	2 483	1 413	1 345	2 758	850	1 289	2 139
Sum Bær	5 742	16 131	21 873	6 597	16 173	22 770	5 557	16 237	21 794
Endring fra foregående år	-20,9 %	0,3 %	-6,3 %	14,9 %	0,3 %	4,1 %	-15,8 %	0,4 %	-4,3 %
Kg. bær pr. cap. pr. år			4,2			4,3			4,1
Sum frukt og bær	15 420	349 689	365 195	16 014	351 096	367 110	15 505	342 664	358 169
Sum frukt, grønnsaker og bær	154 504	481 710	636 300	156 407	478 049	634 456	147 755	479 564	627 320
Endring fra foregående år	3,0 %	1,1 %	1,5 %	1,2 %	-0,8 %	-0,3 %	-5,5 %	0,3 %	-1,1 %
Kg. frukt/bær og grønnsaker pr. cap.			121,52			120,23			118,10
POTETER ***	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
Sum Poteter	66 240	40 394	106 634	71 369	31 630	102 999	58 972	31 369	89 623
Endring fra foregående år	4,1 %	2,3 %	3,2 %	7,7 %	-21,7 %	-3,4 %	-17,4 %	-0,8 %	-13,0 %
Kg. Poteter pr. cap. pr. år			20,4			19,5			16,9
TOTAL	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	220 744	522 104	742 934	227 776	509 679	737 455	206 842	510 935	717 060
Endring fra foregående år	3,3 %	1,2 %	1,7 %	3,2 %	-2,4 %	-0,7 %	-9,4 %	0,2 %	-2,8 %
Kg. F&G+poteter pr. cap. pr år			141,9			139,7			135,0

* Tall fra GPS. ** Tall fra norsk produsent. *** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

Volumtall siste 5 år 2019–2020

**MARKED I TONN FOR KOMMERSIELT SALG (NORSK OG IMPORT),
PÅ GROSSIST NIVÅ, AV FRISK(E) FRUKT, BÆR, GRØNNSAKER
OG POTETER I NORGE.** Kilder: SSB/LDir/GPS for norske tomater.

Folketall (gjennomsnitt for året), kilde SSB	Norsk	Import	5 347 896		Norsk	Import	5 379 475		Gjennomsnittlig årlig endring pr. produkt fra 2011 til 2020 i %	Kg pr. capita pr. år i 2020
			Total	2019			2019	2020		
GRØNNSAKER										
Gulrot	33 864	7 284	41 148	36 795	6 022	42 817	4,1 %		3,0 %	8,0
Tomat *	12 416	24 540	36 956	13 255	23 423	36 678	-0,8 %		0,5 %	6,8
Løk	14 490	18 775	33 265	22 787	8 658	31 445	-5,5 %		1,9 %	5,8
Agurk	17 898	9 524	27 422	20 533	7 863	28 396	3,6 %		3,5 %	5,3
Paprika	63	19 936	19 999	12	19 665	19 677	-1,6 %		2,4 %	3,7
Kålrot	11 632	344	11 976	10 269	1 678	11 947	-0,2 %		-0,4 %	2,2
Brokkoli	3 148	8 700	11 848	3 428	8 166	11 594	-2,1 %		1,3 %	2,2
Hodekål	9 471	2 337	11 808	10 964	2 122	13 086	10,8 %		1,3 %	2,4
Blomkål	4 871	5 527	10 398	4 730	5 515	10 245	-1,5 %		0,0 %	1,9
Sjampinjong og annen sopp	0	7 843	7 843	0	7 671	7 671	-2,2 %		1,8 %	1,4
Søtpotet **	10	4 023	4 033	5	4 047	4 052	0,5 %		27,7 %	0,8
Purre	1 866	1 703	3 569	1 739	1 885	3 624	1,5 %		-0,6 %	0,7
Kinakål	1 446	2 092	3 538	1 524	2 066	3 590	1,5 %		-3,6 %	0,7
Squash	310	2 811	3 121	323	2 900	3 223	3,3 %		4,2 %	0,6
Selleri	2 200	436	2 636	1 768	699	2 467	-6,4 %		6,3 %	0,5
Stilkselleri	889	1 655	2 544	999	1 664	2 663	4,7 %		3,1 %	0,5
Vårlokk	551	1 000	1 551	544	1 190	1 734	11,8 %		5,5 %	0,3
Hvitløk	0	1 383	1 383	0	1 584	1 584	14,5 %		3,9 %	0,3
Asparges	22	1 343	1 365	23	1 355	1 378	1,0 %		-2,5 %	0,3
Rødkål	485	396	881	531	521	1 052	19,4 %		14,2 %	0,2
Rosenkål	460	282	742	579	184	763	2,8 %		4,1 %	0,1
Andre friske grønns.	5 224	12 718	17 942	5 228	12 740	17 968	0,1 %		8,9 %	3,3
Isbergsalat, issalat	4 519	9 008	13 527	4 589	8 395	12 984	-4,0 %		-2,3 %	2,4
Annen salat	3 036	3 589	6 625	4 184	2 922	7 106	7,3 %		4,4 %	1,3
Sum grønnsaker	128 871	147 249	276 120	144 810	132 935	277 745	0,6 %	2,1 %	51,6	
Endring fra foregående år	-2,6 %	7,6 %	2,6 %	12,4 %	-9,7 %	0,6 %				
Kg. grønnsaker pr. cap. pr. år			51,63			51,63	0,0 %	1,1 %		
FRUKT										
Bananer		82 892	82 892		82 709	82 709	-0,2 %		0,6 %	15,4
Epler	8 144	44 656	52 800	5 768	43 996	49 764	-5,8 %		-1,4 %	9,3
Appelsiner		31 925	31 925		30 383	30 383	-4,8 %		-2,3 %	5,6
Klementiner/Mandariner		30 058	30 058		31 983	31 983	6,4 %		2,1 %	5,9
Melonter		29 223	29 223		33 159	33 159	13,5 %		3,5 %	6,2
Druer		25 751	25 751		26 110	26 110	1,4 %		-0,4 %	4,9
Pærer	325	15 774	16 099	379	13 193	13 572	-15,7 %		-4,6 %	2,5
Avokado		13 959	13 959		14 832	14 832	6,3 %		9,5 %	2,8
Sitroner/Lime		10 356	10 356		10 806	10 806	4,3 %		9,5 %	2,0
Fersken/Nektariner		8 935	8 935		8 358	8 358	-6,5 %		-2,4 %	1,6
Mango		7 415	7 415		7 926	7 926	6,9 %		6,2 %	1,5
Ananas		5 384	5 384		4 277	4 277	-20,6 %		-4,6 %	0,8
Plommer	2 245	2 638	4 883	419	2 131	2 550	-47,8 %		-5,6 %	0,5
Kiwi		3 725	3 725		3 651	3 651	-2,0 %		-4,2 %	0,7
Kirsebær/Moreller	433	1 705	2 138	498	1 736	2 234	4,5 %		4,6 %	0,4
Grapefrukt		1 499	1 499		1 626	1 626	8,5 %		3,3 %	0,3
Annen frisk frukt	139	6 078	6 217	172	6 187	6 359	2,3 %		6,4 %	1,2
Sum frukt	11 286	321 973	333 259	7 236	323 063	330 299	-0,9 %	0,3 %	61,4	
Endring fra foregående år	13,4 %	-1,4 %	-0,9 %	-35,9 %	0,3 %	-0,9 %				
Kg. frukt pr. cap. pr. år			62,32			61,40	-1,5 %	-0,6 %		
BÆR										
Jordbær	5 961	9 116	15 077	3 571	7 004	10 575	-29,9 %		-0,1 %	2,0
Blåbær og andre bær *	0	4 717	4 717		5 068	5 068	7,4 %		16,1 %	0,9
Brinsekær		1 232	1 579	2 811	842	1 296	2 138	-23,9 %	4,9 %	0,4
Sum Bær	7 193	15 412	22 605	4 413	13 368	17 781	-21,3 %	3,2 %	3,3	
Endring fra foregående år	29,4 %	-5,1 %	3,7 %	-38,6 %	-13,3 %	-21,3 %				
Kg. bær pr. cap. pr. år			4,2			3,3	-21,8 %	2,3 %		
Sum frukt og bær	18 479	337 385	355 864	11 649	336 431	348 080	-2,2 %	0,5 %	64,7	
Sum frukt, grønnsaker og bær	147 350	484 634	631 984	156 459	469 366	625 825	-1,0 %	1,2 %	116,3	
Endring fra foregående år	-0,4 %	1,1 %	0,7 %	6,2 %	-3,2 %	-1,0 %				
Kg. frukt/bær og grønnsaker pr. cap.			118,17			116,34	-1,6 %	0,2 %		
POTETER ***										
Sum Poteter	63 214	26 752	89 966	69 060	27 363	96 423	7,2 %	-0,6 %	17,9	
Endring fra foregående år	7,2 %	-14,7 %	0,4 %	9,2 %	2,3 %	7,2 %				
Kg. Poteter pr. cap. pr. år			16,8			17,9	6,5 %	-1,5 %		
TOTAL										
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	210 563	511 386	721 949	225 519	496 729	722 248	0,0 %	0,9 %	134,3	
Endring fra foregående år	1,8 %	0,1 %	0,7 %	7,1 %	-2,9 %	0,4				
Kg. F&G+poteter pr. cap. pr. år			135,0			134,3	-0,5 %	0,0 %		

* Tall fra GPS. ** Tall fra norsk produsent. *** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

NØTTER OG TØRKET FRUKT

Folketall (gjennomsnitt for året), kilde SSB:	5 236 151	5 276 968	5 311 916	5 347 896	5 379 475	Endring i % 2019-2020	Gjennomsnittlig årlig endring pr. produkt fra 2011 til 2020 i %	Kg pr. capita pr. år i 2020
	Total	Total	Total	Total	Total			
	2016	2017	2018	2019	2020			
Nøtter	8 535	8 291	8 741	8 984	8 942	-0,5 %	0,8 %	1,66
Tørket frukt, bær og blandinger med nøtter	1 689	1 942	1 589	1 976	1 923	-2,7 %	-2,8 %	0,36
Rosiner	3 749	4 187	4 179	4 032	4 002	-0,7 %	0,0 %	0,74
Totalt nøtter, tørket frukt, bær og rosiner	13 972	14 420	14 509	14 992	14 867	-0,8 %	0,0 %	2,76
Endring fra fore- gående år	-2,6 %	3,2 %	0,6 %	3,3 %	-0,8 %			
Kg. nøtter, tørket frukt, bær og rosiner pr. cap. pr år	2,67	2,71	2,73	2,80	2,76	-1,4 %	-0,9 %	

TOPP 40 IMPORTLAND

Totalimport 2019 / 2020 frisk frukt og friske grønnsaker under kapittlene grønnsaker 07.01 - 07.09 og frukt 08.01 - 08.10 i den norske tolltariffen 40 land rangert etter verdi 2020

	2019 Mengde tonn	2019 Verdi (1 000 NOK)	2020 Mengde tonn	2020 Verdi (1 000 NOK)	Verdiendring fra 2019–2020	2020 Andel total mengde	2020 Andel total verdi
Spania	148 989	2 357 196	150 249	2 702 338	14,6 %	28,6 %	27,8 %
Nederland	49 947	1 074 899	45 397	1 148 798	6,9 %	8,7 %	11,8 %
Italia	39 504	594 770	39 567	669 041	12,5 %	7,5 %	6,9 %
Sør-Afrika	20 677	465 252	20 711	512 572	10,2 %	3,9 %	5,3 %
Peru	10 995	421 562	12 446	483 313	14,6 %	2,4 %	5,0 %
U S A	8 333	413 855	7 146	413 103	-0,2 %	1,4 %	4,3 %
Marokko	5 678	277 722	7 252	336 985	21,3 %	1,4 %	3,5 %
Costa Rica	51 443	350 412	43 486	321 513	-8,2 %	8,3 %	3,3 %
Chile	10 488	301 017	8 992	282 311	-6,2 %	1,7 %	2,9 %
Ecuador	31 916	232 411	35 725	271 609	16,9 %	6,8 %	2,8 %
Polen	16 727	237 037	14 848	263 962	11,4 %	2,8 %	2,7 %
Tyrkia	7 645	195 878	8 851	240 589	22,8 %	1,7 %	2,5 %
Israel	19 934	223 951	16 997	220 131	-1,7 %	3,2 %	2,3 %
Brasil	9 076	160 882	9 418	179 096	11,3 %	1,8 %	1,8 %
Belgia	8 808	165 127	7 173	165 448	0,2 %	1,4 %	1,7 %
Frankrike	12 076	140 963	12 410	136 708	-3,0 %	2,4 %	1,4 %
Portugal	2 899	123 194	2 826	127 688	3,6 %	0,5 %	1,3 %
Colombia	3 844	76 645	5 059	116 864	52,5 %	1,0 %	1,2 %
New Zealand	8 544	111 995	6 236	113 527	1,4 %	1,2 %	1,2 %
Vietnam	1 636	117 355	1 508	109 464	-6,7 %	0,3 %	1,1 %
Danmark	17 967	96 770	27 253	91 147	-5,8 %	5,2 %	0,9 %
Egypt	4 715	77 963	4 128	86 817	11,4 %	0,8 %	0,9 %
India	1 811	60 158	1 704	65 183	8,4 %	0,3 %	0,7 %
Kina	2 312	63 844	2 503	64 261	0,7 %	0,5 %	0,7 %
Mexico	2 242	92 928	1 609	62 836	-32,4 %	0,3 %	0,6 %
Thailand	844	57 565	783	59 487	3,3 %	0,1 %	0,6 %
Tyskland	1 804	28 021	6 570	51 376	83,3 %	1,3 %	0,5 %
Dominikanske Republ.	4 000	57 256	2 686	49 063	-14,3 %	0,5 %	0,5 %
Argentina	3 683	46 025	3 378	48 463	5,3 %	0,6 %	0,5 %
Kenya	1 139	45 346	1 062	47 502	4,8 %	0,2 %	0,5 %
Mosambik	286	21 033	449	35 528	68,9 %	0,1 %	0,4 %
Sverige	2 822	35 568	5 440	35 379	-0,5 %	1,0 %	0,4 %
Pakistan	993	20 647	751	31 928	54,6 %	0,1 %	0,3 %
Hellas	1 563	17 539	2 670	31 428	79,2 %	0,5 %	0,3 %
Guatemala	664	31 284	661	28 146	-10,0 %	0,1 %	0,3 %
Storbritannia	3 084	28 365	2 313	27 359	-3,5 %	0,4 %	0,3 %
Panama	890	6 051	3 569	23 673	291,2 %	0,7 %	0,2 %
Litauen	755	18 280	758	20 394	11,6 %	0,1 %	0,2 %
Russland	45	3 181	94	16 340	413,7 %	0,0 %	0,2 %
Kambodsja	146	10 007	139	14 553	45,4 %	0,0 %	0,1 %
Sum	520 924	8 859 954	524 817	9 705 923	9,5 %	100,0 %	100,0 %

VERDITALL

FRUKT OG GRØNT MED STOR ØKNING I VERDI I NORSK DAGLIGVARE

Norsk dagligvare har hatt en eventyrlig vekst fra 2019 til 2020, også på kategorien frukt og grønt. Hovedårsaken var nedstengningen av samfunnet fra midten av mars som følge av Koronaviruset. Fra å velge frukt og grønt i kantine, hotell og restaurant, måtte forbrukerne nå kjøpe dette i dagligvarebutikker eller ved netthandel.

Dette medførte en økning i norsk dagligvarehandel av frukt, bær, grønnsaker og poteter samlet på 14,6 % eller nesten 3

milliarder kroner. Totalt ble omsetningen noe i overkant av 23 milliarder kroner.

Grønnsaker alene omsatte for litt over halvparten av dette, nesten 12 milliarder kroner, med en verdiøkning på hele 17,3 %. Frukt økte med 13,3 % til 7,6 milliarder kroner, mens bær økte med 4,7 % til 1,8 milliarder kroner. Økningen på bær var lav i forhold til hva en kunne forvente ut fra tap av salg til storhusholdning, men det samsvarer med en stor volumnedgang på bær fra 2019 til 2020.

Poteter fikk også en fin økning i verdi på 14,6 % til 1,8 milliarder kroner.

Det var kun grønnsaker som fikk den samme økningen i verdi som norsk dagligvarehandel oppnådde på alle varer fra 2019 til 2020, altså 17,3 %. Frukt, bær og poteter fikk altså en svakere utvikling, noe som medførte at verdiandelen i norsk dagligvare for gruppen frukt og grønt, inklusiv poteter, ble redusert fra 11,3 % i 2019 til 11 % i 2020.

TOTAL GRØNNSAKER, FRUKT, BÆR OG POTETER

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
		2019	2020	
Total grønnsaker, poteter, frukt og bær	100,0 %	20 107 625	23 046 676	14,6
Grønnsaker eks poteter	52,0 %	10 210 051	11 976 436	17,3
Poteter	7,1 %	1 438 612	1 635 209	13,7
Frukt	33,2 %	6 748 630	7 643 871	13,3
Bær	7,8 %	1 710 332	1 791 160	4,7

TOMAT OG EPLER STÅR FOR DEN STØRSTE VEKSTEN

Innen grønnsaker er det størst verdiøkning på tomater med hele 24 %. Det ble en økning på nesten fire hundre millioner kroner bare på tomat i norsk dagligvare til nesten 2 milliarder kroner. Kålvekster som gruppe hadde også en meget sterk verdivekst på hele 21 %, hvor de to største, brokkoli og blomkål

økte med henholdsvis 22 og 30 %.

Epler står for den aller største verdiøkningen innen frukt med 26 % økning til en omsetning på 1,4 milliarder kroner i 2020. Bananer har i mange år ligget på topp både i volum og verdi, men omsetningen av epler var i 2020 på samme

nivå. Druer solgte for 1,2 milliarder, mens melon var blant fruktene med størst prosentvis økning med hele 34 %. Sitron og lime fikk også stor økning i verdi med henholdsvis 32 og 43 %.

Innen bær er det blåbær som klarer seg best med en verdiøkning på 13 %.

STANDARDPAKKER ØKER

GTIN-merkede produkter (tidligere EAN-kode) har en strekkode, er i standard pakning og kan leses maskinelt. En del frukt og grønnsaker selges i løsvekt uten emballasje. Det kan for eksempel være ulike sorter epler. Disse har en PLU-kode som er linket mot butikkdataene og gir en korrekt pris til forbruker, samt oversikt over totalsalget i butikken.

Det var store økninger på GTIN-merkede grønnsaker, frukt og bær fra 2019 til 2020. I segmentandel økte GTIN-merkede grønnsaker med 2,3 prosentpoeng, mens frukt og bær økte med henholdsvis 3,8 og 4,4 prosentpoeng.

En betydelig verdiøkning kombinert med nedgang/svak økning i volum

på tomater og epler indikerer at disse to har bidratt sterkt til økningen på GTIN-merkede produkter. En egen undersøkelse på tomater gjennomført etter første runde med Koronaviruset viser stor salgsøkning av emballerte tomater. Tomater som var innpakket (ikke løsvekt) økte sin andel fra 71,2 % i ukene 14-35 i 2019 til 76,6 % i de samme ukene i 2020.

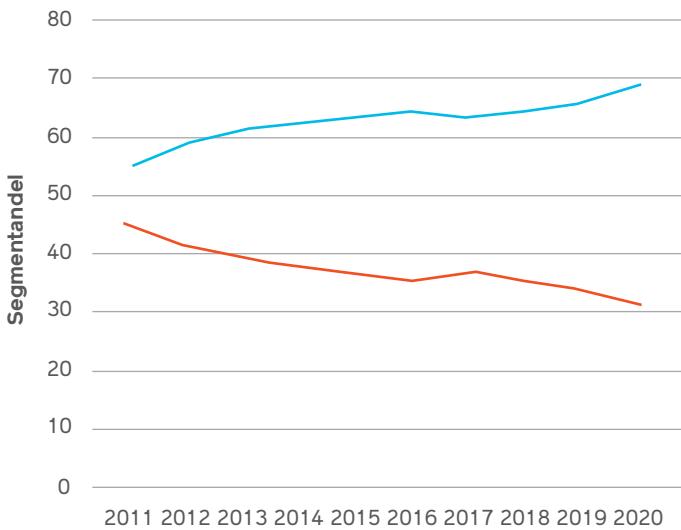
MERKEDE PRODUKTER

	Segmentandel av produktgruppe		PP-endring	Salg i verdi (1000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
	2019	2020		2019	2020	
Grønnsaker eks poteter GTIN/EAN kodet	66,6 %	68,9 %	2,3	6 796 455	8 247 561	21,4 %
Grønnsaker eks poteter PLU kodet	33,4 %	31,1 %	-2,3	3 413 602	3 728 880	9,2 %
Poteter GTIN/EAN kodet	62,5 %	64,1 %	1,6	898 489	1 047 600	16,6 %
Poteter PLU kodet	37,5 %	35,9 %	-1,6	540 124	587 610	8,8 %
Frukt GTIN/EAN kodet	28,2 %	32,1 %	3,8	1 905 968	2 450 643	28,6 %
Frukt PLU kodet	71,8 %	67,9 %	-3,8	4 842 665	5 193 147	7,2 %
Bær GTIN/EAN kodet	64,4 %	68,9 %	4,4	1 101 937	1 233 223	11,9 %
Bær PLU kodet	35,6 %	31,1 %	-4,4	608 396	557 939	-8,3 %

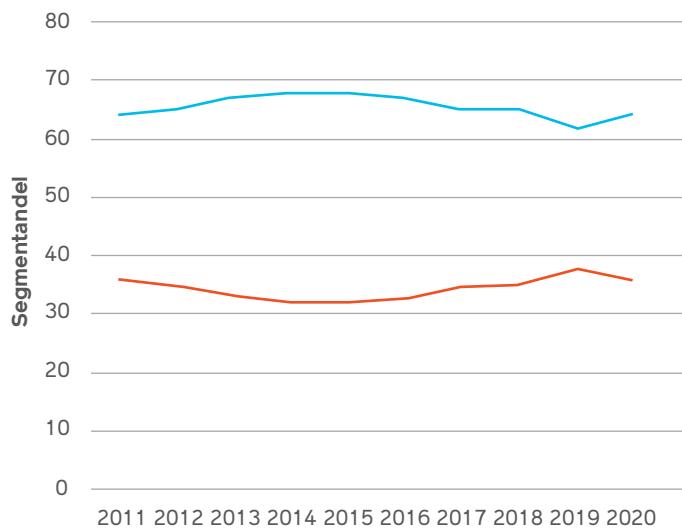
Veksten var spesielt stor på GTIN-merkede frukt, bær og grønnsaker fra 2019 til 2020, men ikke på poteter.

En undersøkelse gjennomført i 2020 viser at flere forbrukere var bekymret for å bli smittet av Koronaviruset ved å velge frukt og grønt i løsvekt, og dette har antakelig bidratt til økningen på GTIN-merket frukt og grønt. Poteter har ikke hatt den samme økningen, og en årsak kan være at poteter ofte bearbeides (skrelles, varmebehandles) i større grad før forbruk.

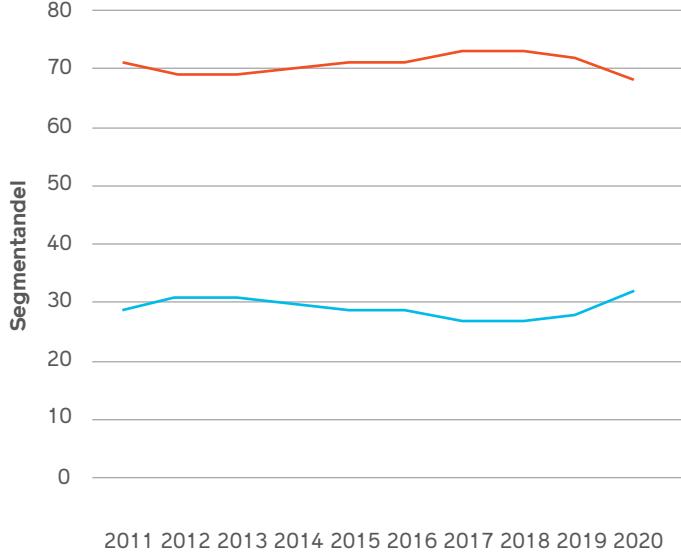
GRØNNSAKER EKS POTETER

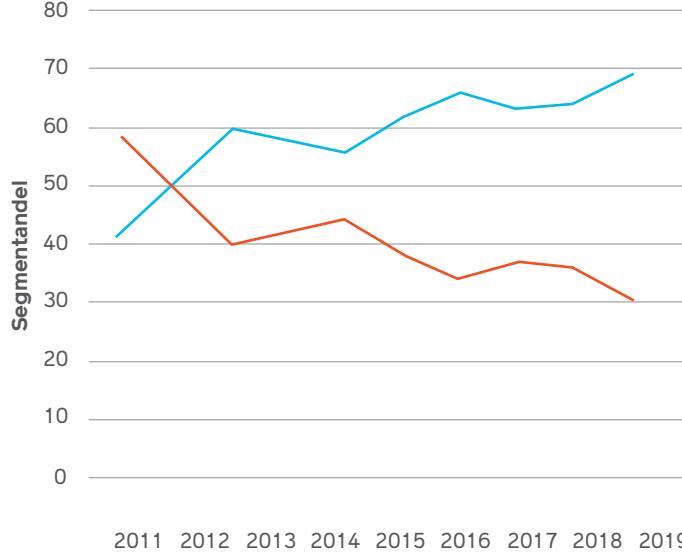
POTETER

FRUKT

BÆR

— GTIN/EAN kodet — PLU kodet

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår

FRUKT OG BÆR

Disse tabellene viser verdiandel og salg pr. varegruppe, samt endringer fra 2018 til 2019. Tallene er inkl. 15 % mva, og er oppgitt i 1000 NOK.
Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2019.

	Verdi-andel	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
		2019	2020	
Frukt/bær	100,0	8 458 962	9 435 031	11,5
Bløtfrukter	35,5	3 074 889	3 347 388	8,9
Bær	19,0	1 710 332	1 791 160	4,7
Situsfrukter	18,4	1 504 196	1 737 017	15,5
Kjernefrukter	17,7	1 350 275	1 674 279	24,0
Steinfrukter	8,5	748 161	799 309	6,8
Frukter øvrige	0,9	71 109	85 879	20,8
Bløtfrukter	100,0	3 074 889	3 347 388	8,9
Banan	41,9	1 438 312	1 401 093	-2,6
Drue	35,9	1 067 624	1 200 664	12,5
Melon	14,6	362 457	487 243	34,4
Kiwi	4,8	124 663	161 387	29,5
Ananas	1,5	39 686	48 925	23,3
Bløtfrukter øvrige	1,4	42 147	48 075	14,1
Kjernefrukter	100,0	1 350 275	1 674 279	24,0
Eple	83,5	1 111 426	1 398 375	25,8
Pære	16,5	238 709	275 678	15,5
Kjernefrukter øvrige	0,0	141	226	60,7
Situsfrukter	100,0	1 504 196	1 737 017	15,5
Klementin	43,5	682 669	754 892	10,6
Appelsin	34,0	532 189	590 322	10,9
Sitron	14,6	191 397	253 430	32,4
Lime	6,0	72 425	103 696	43,2
Grapefrukt	1,7	21 381	29 742	39,1
Situsfrukter øvrige	0,3	4 135	4 934	19,3

	Verdi-andel	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
		2019	2020	
Bær	100,0	1 710 332	1 791 160	4,7
Jordbær	45,1	798 293,2	808 010,1	1,2
Blåbær	35,3	558 372,6	632 000,3	13,2
Brinsekjær	16,2	290 541,9	290 359,4	-0,1
Bær øvrige	2,0	29 416,0	36 017,0	22,4
Tyttebær	0,4	6 429,0	7 239,8	12,6
Bjørnebær	1,0	27 278,8	17 533,5	-35,7
Steinfrukter	100,0	748 161	799 309	6,8
Morell	22,6	174 396	181 033	3,8
Plomme	12,5	131 621	100 141	-23,9
Nektarin	23,7	152 676	189 100	23,9
Mango	32,0	215 258	255 900	18,9
Steinfrukter øvrige	6,7	51 855	53 417	3,0
Fersken	2,5	22 355	19 718	-11,8
Frukter øvrige	100,0	71 109	85 879	20,8
Frukter øvrige andre	29,7	24 605	25 475	3,5
Granateple	51,6	33 393	44 308	32,7
Pasjonsfrukt	14,9	9 961	12 775	28,2
Kokosnoett	1,2	1 359	1 016	-25,3
Pitahaya	2,1	1 777	1 832	3,1
Mangostan	0,5	13	441	3 385,6
Kaktusfiken	0,0	1	0	-96,9

POTETER

	Verdi-andel	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
		2019	2020	
Poteter	100,0	1 438 612	1 635 209	13,7
Poteter øvrige	74,9	1 057 413	1 224 600	15,8
Mandelpotet	10,7	175 375	175 760	0,2
Asterix potet	6,0	77 075	97 711	26,8
Beate potet	3,0	54 331	48 442	-10,8
Pimpernell potet	1,3	21 911	21 912	0,0
Bakepotet	2,1	26 942	34 945	29,7
Kerrs pink potet	1,4	19 508	22 817	17,0
Folva potet	0,5	5 198	7 978	53,5
Ringerikspotet	0,1	860	1 045	21,6
Laila potet	0,0	-	0	-

* Poteter øvrige inneholder blant annet nypoteter, løsvektpoteter og importpoteter som ikke registreres ved scanning som Beate, Asterix, Pimpernell, Kerrs Pink, Laila, Folva, Ringerikspotet, Mandelpotet eller bakepotet.

GRØNNSAKER

Grønnsaker totalt, Eks. Poteter	Verdi-andel	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020	Grønnsaker totalt, Eks. Poteter	Verdi-andel	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2019 til 2020
		2019	2020				2019	2020	
Grønnsaker	100,0	10 210 051	11 976 436	17,3	Løk-og purre-vekster	100,0	1 024 964	1 194 557	16,5
Grønnsaksfrukter	45,6	4 595 046	5 463 571	18,9	Kepaløk gul	35 %	395 227	424 064	7,3
Salat-og blad-grønnsaker	14,7	1 520 301	1 762 946	16,0	Kepaløk rød	20 %	195 301	241 056	23,4
Rotvekster	11,9	1 258 726	1 429 559	13,6	Vårløk	15 %	149 310	184 964	23,9
Løk-og purrevekster	10,0	1 024 964	1 194 392	16,5	Hvitløk	14 %	128 736	163 510	27,0
Kålvekster	9,3	922 618	1 113 803	20,7	Purre	9 %	88 412	107 233	21,3
Sopp	2,5	221 071	300 251	35,8	Sjalottløk	6 %	62 817	68 892	9,7
Urter friske	2,3	238 984	281 178	17,7	Løk-og purrevekster øvrige	0 %	5 161	4 838	-6,3
Stengelvekster	2,1	209 714	248 849	18,7	Rotvekster	100,0	1 258 726	1 429 394	13,6
Frø- og belgvekster	1,3	159 971	152 189	-4,9	Guilrot	69,2 %	898 415	989 847	10,2
Grønnsaker øvrig	0,2	58 655	29 699	-49,4	Sellerirot	7,4 %	89 590	105 468	17,7
Grønnsaksfrukter	100,0	4 595 046	5 463 571	18,9	Søtpotet	7,3 %	89 633	103 939	16,0
Tomat	36,3	1 600 945	1 983 706	23,9	Ingefærrot	4,3 %	39 463	61 224	55,1
Agurk	22,3	1 079 649	1 217 662	12,8	Persillerot	2,7 %	32 269	38 489	19,3
Avocado	19,2	923 805	1 047 253	13,4	Reddik	2,4 %	26 853	34 590	28,8
Paprika	17,6	773 079	959 074	24,1	Rotvekster øvrige	2,3 %	23 299	33 576	44,1
Chili	1,8	85 541	99 950	16,8	Rødbeter	1,9 %	22 555	26 572	17,8
Squash	1,8	77 459	98 085	26,6	Pastinakk	1,3 %	18 009	18 777	4,3
Aubergine	0,6	25 098	34 016	35,5	Neper	1,0 %	14 140	14 759	4,4
Grønnsaksfrukter øvrige	0,4	29 361	23 690	-19,3	Salat-og bladgrønnsaker øvrige	0,2 %	4 500	2 153	-52,2
Artisjokk	0,0	109	135	23,3	Frø- og belgvekster	100,0	159 971	152 189	-4,9
Kålvekster	100,0	922 618	1 113 803	20,7	Sukkerert	73,7	127 835	112 229	-12,2
Broccoli	35,8	326 389	398 766	22,2	Bønner	6,5	20 117	22 998	14,3
Blomkål	25,9	221 196	287 934	30,2	Spire	15,1	8 591	9 841	14,6
Kålrøt	13,8	136 981	153 821	12,3	Mais	4,7	3 422	7 119	108,0
Hodekål	12,9	124 985	144 090	15,3	Frø-og belgvekster øvrige	0,0	7	1	-81,5
Kinakål	5,6	56 666	62 903	11,0	Urter friske	100,0	238 984,3	281 177,8	17,7
Rosenkål	3,6	35 578	39 898	12,1	Koriander	26,1	59 576,0	73 424,6	23,2
Kålvekster øvrige	2,4	20 824	26 393	26,7	Basilikum	20,8	48 878,4	58 554,4	19,8
Salat-og blad-grønnsaker	100,0	1 520 301	1 762 946	16,0	Kruspersille	12,0	32 068,6	33 675,1	5,0
Isbergsalat	26,1	376 290	459 477	22,1	Dill	11,5	27 272,2	32 224,4	18,2
Crispi/vestfold	23,3	331 164	410 025	23,8	Bladpersille	6,5	14 737,9	18 362,3	24,6
Salatblanding	12,8	167 683	226 365	35,0	Timian	5,8	14 214,0	16 410,9	15,5
Rucculasalat	10,2	170 925	179 966	5,3	Rosmarin	4,4	10 615,7	12 419,5	17,0
Salat-og bladgrønnsaker øvrige	10,2	184 361	179 734	-2,5	Gressløk	4,2	11 008,2	11 851,6	7,7
Hjertesalat	7,7	120 498	136 180	13,0	Mynte	3,3	8 271,1	9 223,9	11,5
Spinat	7,0	104 455	123 828	18,5	Urter øvrige	2,4	5 092,8	6 844,1	34,4
Romano	2,3	56 778	40 671	-28,4	Sitronmelisse	1,5	4 132,1	4 194,1	1,5
Rapidsalat	0,2	4 444	4 378	-1,5	Oregano	1,4	3 117,4	3 993,1	28,1
Lolloosalat	0,1	2 743	1 693	-38,3	Sopp	100,0	221 071	300 251	35,8
Friseé	0,0	629	349	-44,6	Sjampinjong	79,1	182 475	237 391	30,1
Ekebladsalat	0,0	288	239	-16,9	Aromasopp	12,1	19 590	36 206	84,8
Riviera	0,0	43	43	-0,9	Kantarell	5,7	12 642	17 151	35,7

Disse tabellene viser verdiandel og salg pr. varegruppe, samt endringer fra 2019 til 2020. Tallene er inkl. 15 % mva, og er oppgitt i 1000 NOK.
Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2020.

ANDEL AV TOTAL DAGLIGVARE

Denne tabellen viser andelen grønnsaker, poteter og frukt og bær av total dagligvareomsetning eks. mva. Salg i verdi oppgitt i mill NOK. Populasjon hentet fra Statisk Sentralbyrå 25.02.2021 og omsetningen er hentet fra NielsenQs Dagligvarerapport 2021. Kilde: Dagligvarerapporten 2021.

Fylker	Omsetning total dagligvare	Grønnsaker og poteter totalt	Frukt og bær	Total frukt/bær/grønnsaker/poteter	F&G andel av total dagligvare	Andel frukt og bær	Andel grønnsaker og poteter	Populasjon	Per capita i kr.
NORGE TOTALT DVH	208 806	13 612	9 435	23 047	11,0 %	4,5 %	6,5 %	5 379 475	4 284
AGDER	12 634	779	597	1 376	10,9 %	4,7 %	6,2 %	308 037	4 468
INNLANDET	15 806	940	641	1 581	10,0 %	4,1 %	6,0 %	370 994	4 262
MØRE OG ROMSDAL	10 796	656	479	1 135	10,5 %	4,4 %	6,1 %	265 391	4 276
NORDLAND	10 479	640	401	1 041	9,9 %	3,8 %	6,1 %	240 790	4 322
OSLO	22 718	1 707	1 154	2 861	12,6 %	5,1 %	7,5 %	695 252	4 115
ROGALAND	18 093	1 192	891	2 082	11,5 %	4,9 %	6,6 %	481 269	4 327
TROMS OG FINNMARK	10 606	652	418	1 069	10,1 %	3,9 %	6,1 %	242 740	4 405
TRØNDALAG	19 155	1 161	776	1 937	10,1 %	4,1 %	6,1 %	469 913	4 123
VESTFOLD OG TELEMARK	17 172	1 103	769	1 872	10,9 %	4,5 %	6,4 %	420 639	4 451
VESTLAND	26 134	1 719	1 215	2 934	11,2 %	4,6 %	6,6 %	637 676	4 601
VIKEN	45 213	3 062	2 096	5 158	11,4 %	4,6 %	6,8 %	1 246 775	4 137

FRYSTE GRØNNSAKER OG POTETER

Denne tabellen viser utviklingen for frysde grønnsaker og poteter. Tall for verdi og volum.

Kilde: Nielsen ScanTrack. Dagligvare Norge helår 2019 og 2020.

	Salg i verdi (1 000 NOK)		Endring i % fra 2018 til 2019	Salg i volum (1 000 KG)		Endring i % fra 2019 til 2020	
	2019	2020		2020	2019		
	Dypfrysde grønnsaker/poteter	1 160 513,2	1 356 020	16,8	29 632,9	33 777	14,0
Dypfrysde grønnsaker	696 992	806 403	15,7	17 941	20 251		12,9
Dypfrysde poteter	463 521	549 617	18,6	11 692	13 526		15,7

OM DEN NORSKE PRODUKSJON - SESONGEN 2020

(UTDRAG FRA MARKEDSRAPPORTEN, LANDBRUKSDIREKTORATET)
<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/nyhetsrom/aktuelle tema/markedsrapport-2020?resultId=0.0&searchQuery=mARKEDSRAPPORT+2020>

Markedet for frukt og grønnsaker skiller seg på mange måter fra øvrige markeder i norsk jordbruks- og matproduksjon. Det er den sektoren i landbruket som har størst importkonkurranse, og det foreligger ingen form for mottaks- eller forsyningsplikt, tilsvarende det som finnes for kjøtt, melk og korn. Verdikjeden har i tillegg få virkemidler til å regulere markedet.

Kategorien frukt og grønnsaker innbefatter produksjon både i veksthus og på friland. Produksjonen av frukt og grønnsaker på friland er særlig væravhengig. Flere kulturer er avhengige av gode værforhold både ved såing/planting/blomstring, gjennom vekstssesongen, og ved høsting for at kvaliteten skal bli god.

De fleste frukt- og grønnsakprodusenter er tilknyttet en produsentforening, som leverer til én eller flere dagligvarekjeder. Spesielt for varer til konsum samarbeider produsentene, gjennom Grøntprodusentenes samarbeidsråd, om pris på sine produkter. For at produksjonen skal møte etterspørselen lages det produksjonsplaner. På tross av produksjonsplanlegging kan værforhold bidra til at tilførslene med få dagers

mellomrom veksler mellom mangel på produkter og deretter overskudd. Varer til industri produseres i stor grad på kontrakt.

Sesongen 2019 førte til at det var varierende mengder med grønnsaker på lager og et mindre kvantum poteter. Hamstring av matvarer i inngangen til pandemien i mars 2020, førte til leveringspress og en stor omsetningsøkning for poteter og grønnsaker. Pakkeriene jobbet for fullt med å levere varer i takt med veksten i salget. Det økte salget av norske grøntprodukter bidro til at sesongslutt for norske lagringsgrønnsaker kom noe tidligere enn normalt og fortære enn først antatt. Det økte behovet for import.

Kjølig vær og mangel på arbeidskraft medførte forsinkel sesongstart på Østlandet. I Trøndelag var våronna sen på grunn av mye regn og lave temperaturer. I flomutsatte områder var det også risiko knyttet til å gjennomføre våronnen før det meste av snøsmeltingen var over. Grunnet det dårlige været på våren ble det en lengre periode hvor norsk produksjon ikke dekket etterspørselen i markedet. For frukttrær og bær bidro vinterkulde og vårfrost til skader på trærne og mindre avlinger. Høsten sto i kontrast til den kalde våren. En periode med unormalt høye dag- og nattetemperaturer i deler av landet førte til ny tilvekst for flere grønnsaker, og dermed en lengre sesong frem mot vinteren. Det

kom også store nedbørsmengder i flere dyrkingsområder, noe som utfordret innhøsting av lagringsgrønnsaker og poteter, og kvaliteten på disse. Situasjonen liknet noe på den som var i 2019.

Norge er avhengig av sesongarbeidere fra andre land, særlig innenfor grøntsektoren. I en tidlig fase av koronapandemien kartla produsentorganisasjonene behovet for sesongarbeidskraft. Mange produsenter hadde ikke nok arbeidskraft for planting, stell og innhøsting av de tidligste produksjonene, som tomater, agurker og blomster i veksthus. Det samme gjaldt for de spesielt arbeidsintensive produksjonene på friland, som jordbær, vårløk, salater med flere. Det gjaldt særlig de som har basert seg på en stor andel arbeidere fra land utenfor EØS-området, slik som eksempelvis Vietnam, Ukraina og Hviterussland. Produsentene forsøkte å finne alternativer til bruk av utenlandsk arbeidskraft, men lyktes i for liten grad med dette. Bruk av norsk arbeidskraft viste seg å være utfordrende, fordi det kreves fagkompetanse for å løse oppgavene, og fordi mange permiterte og arbeidsledige nordmenn foretrak å gå tilbake til sine gamle jobber, dersom anledningen bød seg. Norske produsenter klarte heller ikke å oppdrive nok folk i EØS-området, i konkurransen med resten av Europa. I mange tilfeller var også den norske eller utenlandske arbeidskraften utrent, noe som førte til en lavere effektivitet.

AGURK

Vinterproduksjonen av agurk var større enn prognosert, men avsetningen gikk raskt, grunnet stor etterspørsel og et marked som etterspurte mer norske agurker enn det man produserte. Kvaliteten på de norske agurkene var som vanlig god, og var foretrukket foran importerte agurker, som hadde ujevn kvalitet. Frem mot ny norsk hovedsesong i mars ble likevel prisen presset av billig import. Det ble tatt inn import-agurker rett før tollperioden startet, på tross av at det snart etter oppstart av hovedsesongen om våren ble markedsdekning av norske agurker. Omsetningen av norske agurker fikk dermed en knekk. Det ble behov for å rydde ut gamle agurker i veksthus og butikkhyller.

På forsommern ble det større etterspørsel og bedre markedsbalanse. Litt senere, under varmen før ferien, ble det et lite underskudd av norsk agurk og dermed suppleringsimport. Norsk produksjon dekket ikke helt den økte etterspørselen. Etter dette ble det nesten konstant mangel på norske agurker frem til sesongen var over i slutten av oktober, selv med større produksjon enn planlagt.

Kvaliteten på norske agurker var jevnt over veldig god hele sesongen.

Norskandelen for agurk økte fra 65 % i 2019 til hele 72 % i 2020 (se tabell side 9)

TOMAT

Omsetningen av norske tomater startet i begynnelsen av april, litt senere enn i 2019. Etterspørselen etter norsk vare ga avsetning i markedet, og omsetningen av spesielt de små variantene var større enn normalt for årstiden. Deler av markedet opplevde etter hvert en stagnasjon og et overskudd, spesielt for runde tomater og klasetomater. Blant annet tok serveringsmarkedet unna mindre mengder enn ordinært. For flere produsenter ble en del tomater liggende på lager og kom ikke ut i markedet før de ble for modne og ble kastet.

Samtidig som det var mer enn nok norske tomater i hovedsesongen, ble det importert tomater. Mens noen produsenter opplevde salgsrekord om høsten, hadde andre utfordringer med å få avsetning for sin produksjon. Det oppsto dermed en slags todeling av markedet dette året, som var betinget av hvem man hadde leveringsavtaler med. Mot slutten av sesongen oppsto en ny ubalanse i markedet. Norsk produksjon avtok som vanlig, og den dekket langt fra ukebehovet for tomater på denne tiden. Samtidig ble det importert tomater i et omfang som medførte at noe norsk tomatproduksjon ikke fant avsetning i markedet.

SALATER

Produksjonen av frilandssalat starter normalt med lolossalat og hjertesalat, og et par uker senere blir isbergsalat høstet. Kvaliteten var veldig fin med kjølig vær. Etterspørselen var stor, spesielt med finværet som kom i juni. Det var til enhver tid usikkert om tilgangen på arbeidskraft til skjæring ville dekke behovet. Salatproduksjonen var blant de arbeidsintensive tidligproduksjonene som hadde utfordringer med at utenlandsk arbeidskraft ankom Norge etter sesongstart. Produsentene måtte tilpasse leveransene i starten, men klarte etter hvert å opprettholde produksjonen.

Etter sommerferien og utover høsten ble etterspørsel påvirket på ulike vis. Serveringsmarkedet våknet litt til liv igjen etter at etterspørselen derfra hadde vært fraværende i en lengre periode. I den forbindelse ble det behov for mer isbergsalat. Samtidig måtte en salatfabrikk stenge midlertidig på grunn av et sykdomsutbrudd. Dette medførte en reduksjon i salget til industri. Det ble da en oppgang i konsummarkedet i mangel av ferdigkuttede salatblanding.

HODEKÅL

Ny sesong for hodekål startet forsinket, men overlappet likevel lagrings-sesongen i siste halvdel av mai. Et par uker senere kom rødkål. Etterspørseren etter sommerkål var stabil og god, også gjennom varmen i juni. Dette var i motsetning til en del andre grønnsaker. Kålen hadde god kvalitet i butikk hele sommeren, men noen partier var utsatt for møll, som gjorde det krevende å prognosere mengder frem i tid. Det gjaldt også for høstkål, som ble skåret til fårikålsesongen. Kålen som ble tilbuddt forbrukeren i butikk var imidlertid av god kvalitet. I tilknytning til fårikålsesongen fryktet produsentene en kort stund en nedgang i omsetningen av kål, fordi det ble varslet om et stort underskudd av lam. Tvert imot opplevde noen aktører en salgsoppgang i disse ukene, sammenliknet med samme tid året før. Senere normaliserte omsetningen seg, inntil den økte igjen før jul. Vinterkål som ble lagt på lager hadde spesielt bra kvalitet, og ved årsskiftet var kvantumet på lager på nivå med året før. Kål som skulle ha blitt solgt i serveringsmarkedet ble trolig i noen grad kanalisiert til industrien, som hadde behov for mer grønnsaker enn normalt.

BLOMKÅL

Blomkål kom i markedet i begynnelsen av juni, men kun i små mengder etter en kjølig vår. En del hoder var dessuten små den første tiden, noe som trolig skyldtes uerfaren høstehjelp. Sommervarmen utover i juni økte produksjonen, men ikke etterspørseren. Først da været ble kjøligere, gikk omsetningen opp. I perioder var det litt lite norsk blomkål, i andre perioder tilstrekkelig til å gjennomføre salgskampanjer i enkelte butikkjeder. Noe import var nødvendig for å møte etterspørseren når det var norsk underskudd, slik som da veksten stoppet opp med kalde netter i august-september. En lengre periode med betydelig mildere vær, også om natten, satte igjen fart på produksjonen i flere dyrkingsområder i september. Nok en gang økte produksjonen, og det var fin blomkål tilgjengelig til slutten av oktober. Sesongen 2020 var kvaliteten gjennomgående god, men i perioder med lavere omsetning kunne det bli liggende igjen slappe hoder i butikkene.

BROKKOLI

Sesongen for brokkoli lignet på flere måter den for blomkål, men innhøstingen startet noe senere, rundt midten av juni. Produksjonen endret seg med været, slik også etterspørseren gjorde. Haglbyger om sommeren skadet en del planter. I flere uker gjennom sommeren var det altfor lite tilførsler av norsk brokkoli, og dermed behov for suppleringssimport. Kvaliteten var fin mye av sesongen, men hodene ble litt små i overgangen oktober-november. Gjennom sesongen var det en del import av brokkoli, som kunne vært dekket med norsk produksjon, om den hadde vært større.

LØK

Pandemietbruddet våren 2020 førte til to til tre uker med hamstring hos forbrukere og et betydelig leveringspress for løk, før etterspørselen igjen stabiliserte seg. Sesongavslutningen for lagret løk kom noe raskere enn antatt, og forsyningene varte ikke frem til ny sesong. Rødløk tok først slutt, på grunn av ekstra stor etterspørsel. Kvaliteten holdt seg god. Etter noen uker med import av tørket løk, kom ny rød og gul buntløk til markedet midt i juli. Tørket løk kom én måned senere. Forsyningene var begrenset i starten, fordi bakterieråte forårsaket svinn. Årsaken var at vått vær hindret god nok tørk på bakken. Det ble igjen behov for å importere løk. Senere ble kvaliteten god og omsetningen periodevis større enn forventet for årstiden. Uker med regn utover høsten påvirket både innhøsting og tørking av løk negativt, slik at enkelte partier ikke ble høstet. Trøndelag var spesielt utsatt. Disse forholdene påvirket i liten grad forbrukere, fordi pakkeriene hadde god kontroll på kvaliteten ut til butikk. Omsetningen var lenge stabil, men økte mer enn planlagt frem mot jul. Spesielt gjaldt dette rødløk. Enkelte produsenter ble utsolgt til nyttår, og dette var tidligere enn forventet.

VÅRLØK

Vårløk ble høstet fra tidlig i juni, og mengdene økte i ukene som fulgte. Det samme gjorde omsetningen, som gikk opp mer enn planlagt utover sommeren. Det knyttet seg bekymring til om det ville være tilstrekkelig med arbeidskraft til å ta seg av produksjon og innhøsting, som begge er arbeidsintensive. Vårløk var en av grønnsakene som ble hardest utfordret av restriksjonene på innførsel av arbeidskraft til Norge, fordi arbeidere ikke rakk frem før sesongen hadde startet. Det krevede stor grad av kreativitet og ekstra hardt arbeid for å sikre leveransene. Allikevel, norskandelen på vårløk gikk ned med 4 prosentpoeng fra 2019 til 2020, til 31,4 % (se tabell side 9).

GULROT

I april startet suppleringsimport av gulrøtter, parallelt med at pakkeriene pakket maksimalt av det de kunne klare til lagringssesongen tok slutt i begynnelsen av juni. Snart etter begynte ny norsk sesong med buntgulrot, som var i markedet helt frem til frosten meldte seg. Buntgulrot ble supplert av pakket gulrot gjennom hele sesongen. Kvaliteten på gulrøttene som ble høstet i 2020 var jevnt over så bra at det ble vanskelig å finne nok utsorterte røtter til å fylle de rimelige pakningsvariantene.

POTETER

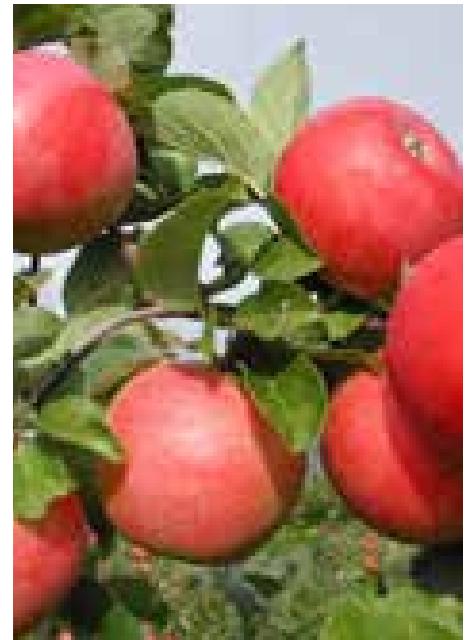
Kulden i mai måned medførte en noe ujevn kvalitet på nypotetene. Da varmen kom i midten av juni, spiste ikke den norske forbrukeren så store mengder poteter som normalt for årstiden. Det gjorde de derimot i den kjøligere værttypen som fulgte, og etterspørselen etter nypoteter ble større enn ventet i flere uker. I begynnelsen av august startet innhøsting av skallfaste lagringspoteter.

Mens Østlandet hadde fine opptakingsforhold om høsten, var været til hinder nordover i landet. Mer av avlingen enn ventet hadde store knoller og sprekker eller skurv. Disse ble sortert bort på pakkeri og reduserte den salgbare avlingen, men i butikken fant forbrukeren poteter med veldig god kvalitet. Generelt for poteter var det mer stengelråte, tørråte og grønne knoller dette året. Dette var første år med bortfall av kjente plantevernmidler, og dermed ble det endret dyrkingspraksis. På vei ut av 2020 var det betydelig mindre av alle typer poteter på lager enn på samme tid året før, men den største reduksjonen var for vanlige poteter til konsummarkedet.

FRUKT

I 2020 gikk den norske fruktavlingen (konvensjonell klasse 1) ned med 37 % sammenliknet med 2019, som riktig nok var et svært godt år. I løpet av de ti siste årene er det kun i 2015 at avlingen gav mindre avling. Vestlandet hadde den største avlingssvikten, dvs. bare 50 % av gjennomsnittet for de tre siste årene. Spesielt Hardanger ble rammet. På Østlandet var produksjonen derimot over snittet for de tre siste årene, noe som blant annet skyldes at epleproduksjonen klarte seg bedre her.

EPLER

2020 ble et krevende år for norske epleprodusenter, med en nedgang på 31 % i produksjonen. Nedgangen bidro til at grossister og varehandel manglet konsumepler, og juice- og siderprodusenter manglet råvare til produksjonen, spesielt i Hardanger. Sesongen varte fra midten av august til midten av november, men det var markedsdekning av norske epler kun i et par uker i september. På tross av en redusert avling satte man av epler for salg til jul. Dette har vist seg å være en suksess, og vil trolig øke i omfang framover. Å lagre epler fra sesong til jul lar seg gjøre med moderne lagringsteknologi. I tillegg til kvantumet som selges gjennom grossister, blir det omsatt epler direkte fra gården. I 2020 var dette kvantumet på over 700 tonn.

JORDBÆR

For jordbær var det en reduksjon i leveransene til grossister på over 40 % i 2020 sammenlignet med 2019. En av årsakene til avlingssvikten var frost under blomstringen i første halvdel av mai. Områder som ble spesielt rammet av frostskader var Sarpsborg/Oslo/Viken og Sørlandet. Jordbæraprodusentene var blant de i grønsektoren som ble hardest rammet av reduksert høstekapasitet i begynnelsen av vekstssesongen, og dermed måtte se avling gå tapt. Sist, men ikke minst, ble det trolig omsatt større mengder jordbær enn tidligere gjennom andre salgskanaler enn grossister, tilsvarende over halvparten av det totale kvantumet. Juni ble svært varm i Sør-Norge, og førte til tidlig sesongstart for plukking, og rask modning mange steder. Parallelt satt høstehjelp i karantene. Dermed ble noen av de tidligste feltene ikke plukket. I tillegg ble utrent arbeidskraft benyttet, og produktiviteten sank betydelig. Bær ble overmodne, og norske jordbær dekket ikke etterspørselen i markedet. Flere produsenter så seg nødt til å tilby selvplukk for å redde avlingen, og responsen fra forbrukere var god. Det reduserte omsetningen gjennom grossistene.

BRINGEBÆR

Tilførsler av bringebær til engrosmarkedet ble redusert med over 30 prosent fra 2019, og sesongen for bær på friland ble relativt kort. Årsaken var vinterskader på plantene etter store temperatursvingninger vinteren 2019–2020. Knappene på bringebærbusker våknet til liv i januar, og senere tørket knopper og skudd inn utover våren og forsommeren. I tillegg til klimaskader var nok nedgangen i omsetning gjennom grossister også forårsaket av at mer bær ble solgt gjennom andre salgskanaler, slik som for jordbær. For bringebær dreier det seg trolig om nær 60 prosent av den totale avlingen. Mangel på arbeidskraft var et mindre problem i bringebærproduksjonen enn for jordbær. Bringebær modnes noe senere, og en del utenlandsk arbeidskraft var på plass tidsnok, kanskje med unntak av de aller tidligste distriktene. Sesongstart var først rundt midten av juli. På det tidspunktet var været kjølig og modningen gikk tregt. Senere fulgte regn, som forringet kvaliteten på en del bær. Bringebær var tilgjengelig i begrensede mengder fra friland gjennom hele august, og fra tunnellproduksjon til nærmidten av oktober.

Aktuell statistikk og innsikt om frukt, bær,
grønnsaker og poteter i Norge

FRUKT - OG GRØNTSTATISTIKK 2023

Forbruk av frukt/bær og grønnsaker

Salg i verdi i norsk dagligvare

Volum av frukt/bær og grønnsaker inn til grossist

Innholds- fortegnelse

Fakta om Frukt- og grøntstatistikk 2023	2
Målemetoder og undersøkelser	3
Utviklingen i det norske frukt- og grøntmarkedet 2023	4
5 a day Europe	6
Volumtall siste 5 år	12
Nötter og tørket frukt	14
Andel norsk i forhold til import	15
Verditall dagligvare	16
Om den norske produksjonssesongen 2023	23

OM FRUKT - OG GRØNT - STATISTIKK 2023

Frukt- og grøntstatistikk 2023 viser utviklingen i omsetningen av **frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge**. Her inkluderes norskproduserte varer som videreselges til dagligvare og storghusholdning, og all import av frisk frukt, bær og grønnsaker. For poteter kun import som er beregnet på videresalg til dagligvare og storghusholdning (ikke industri). Det er også beregnet hva dette utgjør i volum pr. capita*.

På sikt er intensjonen å forbedre statistikken. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) er derfor i gang med et prosjekt hvor målet er å få enda mer presise volumtall og inkludere all omsetning, ikke bare de friske produktene.

BEGRENSNINGER I FRUKT- OG GRØNTSTATISTIKK 2023

Fordi markedet endrer seg og grensen mellom ferskvarer og industri er i bevegelse, er det enkelte tall som kan være noe misvisende i forhold til faktisk forbruk. Det er størst usikkerhet knyttet til delen som er produsert i Norge. Det har vært en økning i ny industri (precut-industrien) med mer tilrettelagte produkter for forbrukeren. Det kan være sousvide poteter, ferdig kårotstappe, ferdigvaskede salatprodukter, etc. Dette er en kategori i vekst, og de norskproduserte varene som går inn i denne industrien er ikke med i tallene. Volum til annen type industri (frysde, hermetiske produkter og juice) er heller ikke med i tallene.

De norske tallene baserer seg på innrapporteringer fra grossister som leverer til dagligvare og storghusholdning, men omsetning fra enkelte mindre grossister fanges ikke opp i dette innrapporteringssystemet. I tillegg finnes det omsetning helt utenom grossistleddet. Det kan være produsenter som på enkelte kulturer leverer direkte til detaljistleddet og direkte salg fra produsent til forbruker, som gårdsutsalg, Bondens marked og REKO-ringer. Det er lagt inn en oppjusteringsfaktor i volumtallene for å ta høyde for at noe av omsetningen til dagligvare og direkte salg fra produsent til forbruker ikke rapporteres inn. Denne faktoren tar ikke hensyn til omsetning som ikke blir rapportert fra enkelte aktører innen storghusholdning/horeca-markedet.

Frukt- og grøntstatistikk 2023 har også en verdioversikt av dagligvareomsetningen ut fra butikk.

Frukt- og grøntstatistikk 2023 har benyttet Landbruksdirektoratet som kilde for de norske volumtallene, bortsett fra tomater hvor Grøntprodusentenes samarbeidsråd (GPS) er kilde. SSB er kilde for de importerte volumtall.

Langhus, 14. mars 2024

OPPLYSNINGSKONTORET FOR FRUKT OG GRØNT

Guttorm Rebnes
Direktør

Tore Angelsen
Analysesjef/prosjektleder

Som basis for beregningen av Frukt- og grøntstatistikk er det benyttet tonnasje inn til grossist.

Hjemmedyrking er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget.

Det er heller ikke gjort korrigeringer for handel utenom de offisielle kanalene, ei heller er det gjort justeringer for svinn. Vekstsesongene går generelt i toårs syklus. Det vil si, er det en god vekstsesong

et år, så vil det typisk gå to år før det kan forventes at det kommer en tilsvarende sesong. Det er viktig å ha dette klart for seg når man leser Frukt- og grøntstatistikk.

Man kan lett få et feilaktig inntrykk av vekst eller tilbakegang for enkeltprodukter om man kun ser på bevegelser fra et år til det neste.

Statistikken fra Nielsen IQ AS er basert på hva som

i kroner faktisk blir registrert på kassaapparatene i dagligvarebutikkene inkl. 15 % mva. Med andre ord, det forbrukeren kjøper av frukt, bær, grønnsaker og poteter.

Generell kildeinformasjon
Kilde import: Statistisk sentralbyrå (SSB).

Kilde norsk produksjon basert på tonnasje inn til grossist: Landbruksdirektoratet (Ldir).

* Det beregnede capita-forbruket tar ikke hensyn til svinn fra grossistleddet til forbruker.

MÅLEMETODER OG UNDERSØKELSER OM FORBRUK AV FRUKT OG GRØNT

Det er flere oversikter over omsetning og forbruk av frukt, bær og grønnsaker i Norge, og de bruker ulike metoder for å innhente dataene. Vi vil her kort beskrive noen aspekter ved disse oversiktene.

FRUKT- OG GRØNTSTATISTIKK 2023

Tallene i **Frukt- og grønt statistikk 2023**, har to målepunkter for volum:
1. Måling av hva forbrukere i Norge spiser av frukt, bær og grønnsaker. Dette er basert på en markedsundersøkelse av et representativt utvalg med 3000 respondenter av Norges befolkning fra 18 år. Dette baserer seg på en selvrappertering av hva forbrukerne mener de vanligvis inntar av frukt/bær, grønnsaker/salat, samt kjøpt juice og smoothie. Usikkerheten her er først og fremst knyttet til forbrukernes evne til selv å rapportere sitt forbruk. Les mer om og se tall fra denne undersøkelsen sidene 5 til 8.

2. Måling av volum av frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter inn til grossist. Les mer om forutsetninger og usikkerheten i tallene på side 2 «om Frukt- og grønt statistikk – 2023 ». I forhold til forbruksendelige forbruk av frukt og grønnsaker, vil denne oversikten ikke ta hensyn til svinn mellom grossistleddet og forbruker. Se tall fra sidene 10 til 12.

NORKOST 3

Norkost 3 er en landsomfattende kostholdsundersøkelse blant menn og kvinner i alderen 18 til 70 år gjennomført av avdeling for ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo. Undersøkelsen ble foretatt på telefon to ganger, med fire ukers mellomrom, der deltakerne

oppgav hva de hadde spist det siste døgnet. Noe av utfordringen med Norkost 3 er at den gjennomføres sjeldent; siste gang var i 2011.

UTVIKLINGEN I NORSK KOSTHOLD – MATFORSYNNINGSSTATISTIKK

Matforsyningssstatistikken, som er utarbeidet av Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) for Helsedirektoratet, baserer seg på frukt, bær og grønnsaker fremkommet fra produsert areal og nettoimport av frukt og grønnsaker. På samme måte som Frukt- og grøntstatistikk fanger ikke denne oversikten opp svinet frem til endelig forbruk, men oversikten har sin styrke i å se utviklingen over tid.

UTVIKLINGEN I DET NORSKE FRUKT- OG GRØNTMARKEDET 2023

SVAK PRIVATØKONOMI OPPRETTHOLDER LAVT FORBRUK AV FRUKT-OG GRØNT

SVAK PRIVATØKONOMI OPPRETTHOLDER LAVT FORBRUK AV FRUKT-OG GRØNT

Fra 2021 til 2023 har det blitt en betydelig nedgang i forbruket av frukt og grønt. Norske forbrukere fikk mindre kjøpekraft i 2022 som følge av økte strømpriser, generell høy prisvekst og høyere renter. Svekket privat økonomi fortsatte i 2023 og forbruket av frukt og grønt ble redusert enda mer.

Det er to kilder som viser nedgangen fra 2021 til 2023. Den ene er en årlig undersøkelse, 5 a day Europe, der respondentene oppgir eget forbruk av frukt, bær og grønnsaker. Den viser en

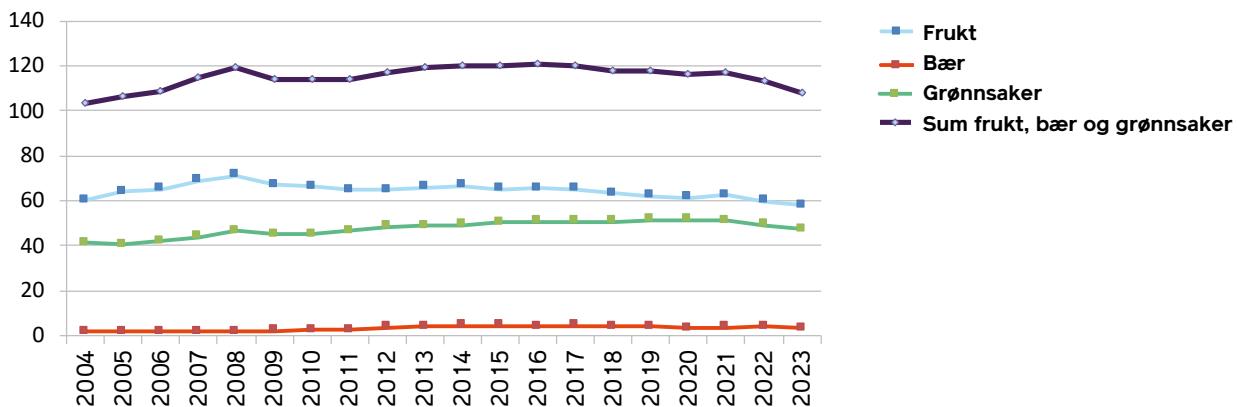
reduksjon i gjennomsnittlig forbruk fra 3,2 til 2,9 porsjoner over to års perioden. Undersøkelsen viser også at den største nedgangen kom fra 2021 til 2022 (3,2 til 3 porsjoner).

Den andre kilden som viser nedgang, er volumstatistikk over frisk frukt og grønt. Fra 2021 til 2023 viser volumtallene samme tendensen som forbruks-tallene, men denne statistikken viser en relativt lik nedgang for hvert av årene. For frukt, bær og grønnsaker ble det en reduksjon 3,4 % beregnet per capita fra 2021 til 2022 og tilsvarende 4,5 % fra 2022 til 2023. I hele perioden 2021 til 2023 ble volumet av frisk frukt, bær

og grønnsaker inn til grossist redusert med 7,7 % beregnet per capita. Volumet av frisk frukt ble redusert med 7,3 % og friske grønnsaker med 8,1 % per capita. Friske bær fikk en reduksjon på 7,7 % per capita fra 2021 til 2023.

Ser en på utviklingen over lang tid, de siste 20 årene, var det en økning i capita forbruket av frisk frukt, bær og grønnsaker i årene 2004 til 2008. Fra 2009 til 2021 var forbruket relativt stabilt, mens det har vært nedgang i volum de to siste årene. Over tid, fra 2008, har frisk frukt, stått for det meste av fallet.

UTVIKLING I OMSETNING AV FRISK FRUKT, BÆR OG GRØNNSAKER I NORGE I PERIODEN 2004 -2023

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Frukt	60,4	63,9	65,0	69,1	71,2	67,2	66,3	64,9	64,7	66,1
Bær	1,8	1,6	1,9	1,8	1,7	2,1	2,4	2,7	3,7	4,1
Grønnsaker	41,2	40,6	42,1	43,9	46,6	45,0	45,2	46,6	48,3	48,7
Sum frukt, bær og grønnsaker	103,4	106,1	109,0	114,8	119,4	114,3	113,9	114,2	116,7	118,9

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Frukt	66,5	65,3	65,6	65,3	63,3	62,3	61,4	62,4	60,0	57,8
Bær	4,4	4,5	4,2	4,3	4,1	4,2	3,3	3,6	4,0	3,2
Grønnsaker	49,4	50,2	50,7	50,8	50,7	51,6	51,6	51,3	49,3	47,2
Sum frukt, bær og grønnsaker	120,2	120,0	120,5	120,4	118,1	118,1	116,3	117,3	113,3	108,2

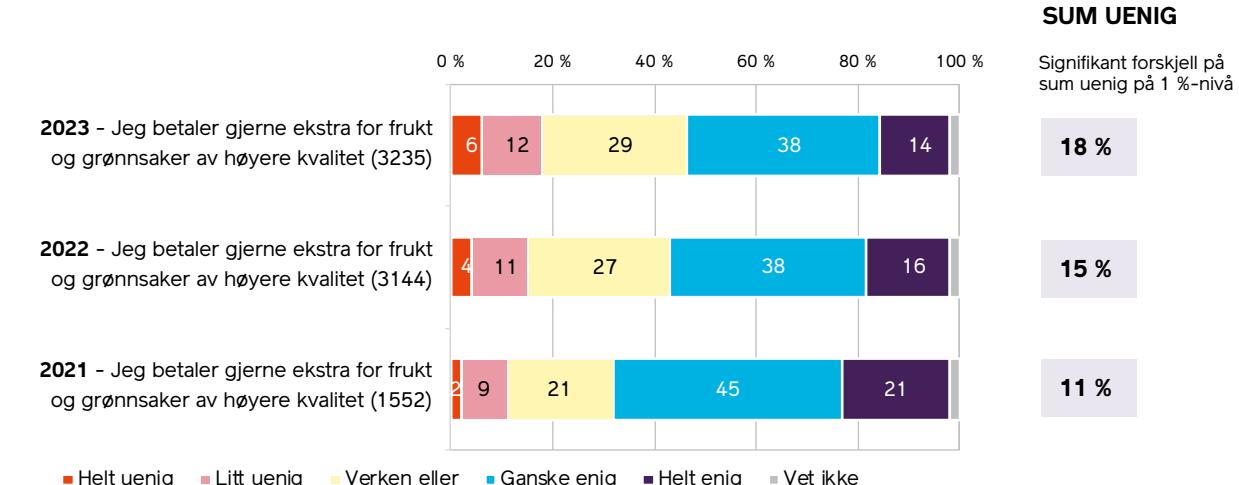
VERDIEN AV FRUKT OG GRØNT I DAGLIGVAREHANDELEN ØKTE

Det ble en verdiøkning på frukt, bær, grønnsaker og poteter i dagligvarehandelen fra 2022 til 2023 på 10,4 %. I henhold til SSB sin konsumprisindeks for varegruppen økte prisene med 13,6 % på frukt og 13,3 % på grønnsaker fra 2022 til 2023. Med en verdiøkning

på 11,6 % på frukt og 11,5 % på grønnsaker indikerer det at volumet i norsk dagligvare på frukt og grønt er redusert og/eller at norske forbrukere i større grad kjøper rimeligere alternativer av frukt og grønt. Undersøkelser gjennomført av Kantar for OFG 1) støtter

hypotesen om mer forbruk av varianter med lavere pris. Undersøkelsene viste at færre er villige til å betale ekstra for frukt og grønnsaker av høyere kvalitet i 2023 sammenliknet med årene 2022 og 2021.

FÆRRE FORBRUKERNE ER VILLIG TIL Å BETALE EKSTRA FOR FRUKT OG GRØNT AV HØYERE KVALITET

MATSVINN PÅVIRKER OGSÅ FORBRUKET

Norsus har gjennomført undersøkelser på matsvinn over flere år. Forbrukerundersøkelsene som Norsus gjennomførte i 2022 og 2023²⁾ viser at folk oppgir å kaste litt mindre mat i 2023 sammenliknet med 2022 (-3 %). Folk kaster særlig mindre av den relativt dyre maten, slik at den økonomiske verdien på matsvinnet er redusert mer (-10 %).

Videre viser undersøkelsene fra Norsus at grønnsaker er blant produktene

det kastes mest av. Det kastes mest av mat som er glemt i kjøleskapet eller et annet sted eller at maten hadde kort holdbarhet, dårlig kvalitet ved innkjøp eller at det ble kjøpt inn for mye. Årsaken til at folk kjøper for mye mat skyldes ofte at forbrukerpakningen er for stor, at en har feilberegnet hvor mye en trenger eller at en har glemt hva som er hjemme. Totalt er det husholdningene som står for det største

matsvinnet med nærmere 50 %. Matindustrien står for nærmere 20 %, mens dagligvare står for ca. 14 % av matsvinnet.

¹⁾ Kantar, september 2021, 2022 og 2023

²⁾ Norsus, Kartleggingsrapport for forbrukerleddet.

-En dybdeanalyse av spørreundersøkelsene fra 2022 og 2023

FORTSATT LAVT FORBRUK AV FRUKT OG GRØNT

Kantar har siden 2017 gjennomført landsrepresentative undersøkelser i flere europeiske land for å kartlegge forbruket av frukt, bær og grønnsaker. Undersøkelsene har blitt gjennomført med samme metode i september hvert år.

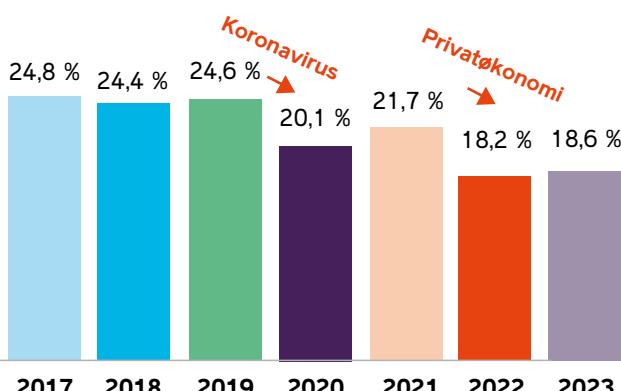
Undersøkelsen som sist ble gjennomført 1) viser at andelen som spiser minst 5 om dagen i Norge kun er på 18,6%. Siden målingene startet i 2017 er forbruket av frukt, bær og grønnsaker blitt stadig redusert med de to siste årene som spesielt

utslagsgivende. Det ble en nedgang i det gjennomsnittlige forbruket fra 2021 til 2023, fra 3,2 til 2,9 porsjoner.

Viktige årsaker er at andelen som spiser lite frukt og grønt (én porsjon og mindre) har økt. I tillegg er det flere som vektlegger lav pris på grønnsaker. Denne gruppen har et lavere forbruk av frukt og grønt enn de som i større grad vektlegger andre egenskaper som smak, utseende og norsk.

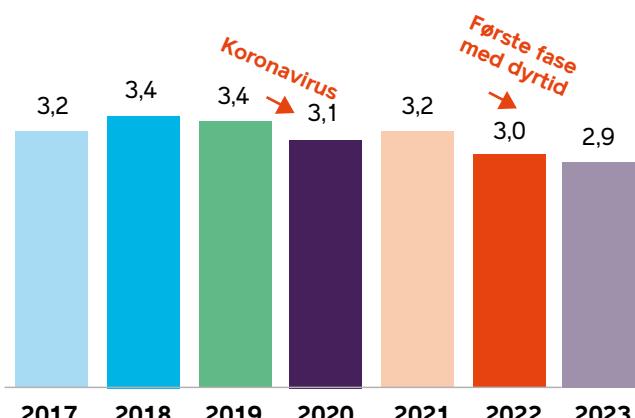
UTVIKLING 2017-2023

Andel som spiser minst 5 porsjoner frukt/bær eller grønnsaker per dag i Norge (spiser vanligvis)

Signifikant nedgang fra 2019 til 2020 og fra 2021 til 2022, 1 prosentnivå.

Gjennomsnittet daglig forbruk av frukt/bær og grønnsaker i Norge (spiser vanligvis)

Signifikant nedgang fra 2019 til 2020 og fra 2021 til 2022.

OM - 5 A DAY EUROPE UNDERSØKELSEN

En landsrepresentativ forbruksundersøkelse som blir gjentatt årlig. Undersøkelsen har nøyaktig lik metode, tidsperiode for feltarbeid, like spørsmål og likt spørsmålsoppsett for respondentene. Dette gjelder for spørsmålene om hva forbrukerne vanligvis spiser av frukt og grønnsaker i alle landene hvor undersøkelsen blir gjennomført og for alle årene fra 2017 til 2023. I 2023 ble undersøkelsen gjennomført i landene: Norge, Sverige, Danmark, Finland, Storbritannia, Spania, Frankrike, Tyskland, Italia og Nederland.

Innsamlingsmetoden gjennomføres med spørsmål og svar på Internett, enten PC, nettrett eller mobil. Feltarbeidet har blitt gjennomført alle år i september med nasjonale representative utvalg i hvert land med 1000 intervjuer hvor respondentene er 18 år og eldre (3000 intervjuer i Norge). Resultatene har blitt vektet etter alder, kjønn og utdanning i henhold til nasjonal statistikk.

DEFINISJON AV «EN PORSJON» SOM BRUKES I UNDERSØKELSEN

FRUKT OG BÆR: En porsjon frukt eller bær er omrent en håndfull.

Det kan f.eks. være en mellomstor frukt som eple, banan eller pære eller en del av en større frukt som melon, ananas eller mango. Det kan også være en håndfull mindre frukt som druer, plommer og kiwi eller en håndfull bær. Vi tenker på frukt og bær i alle formater; frisk, frys, hermetisk, i hjemmelaget smoothie, e.l.

GRØNNSAKER OG SALAT: En porsjon er omrent en håndfull grønnsaker og salat. En porsjon kan for eksempel være en stor tomat, syv cherrytomater, en gulrot, en håndfull brokkoli eller en liten bolle med salat. Vi tenker på grønnsaker i alle formater; fersk, frys, hermetisk, kokt, stekt, i hjemmelaget smoothie, e.l.

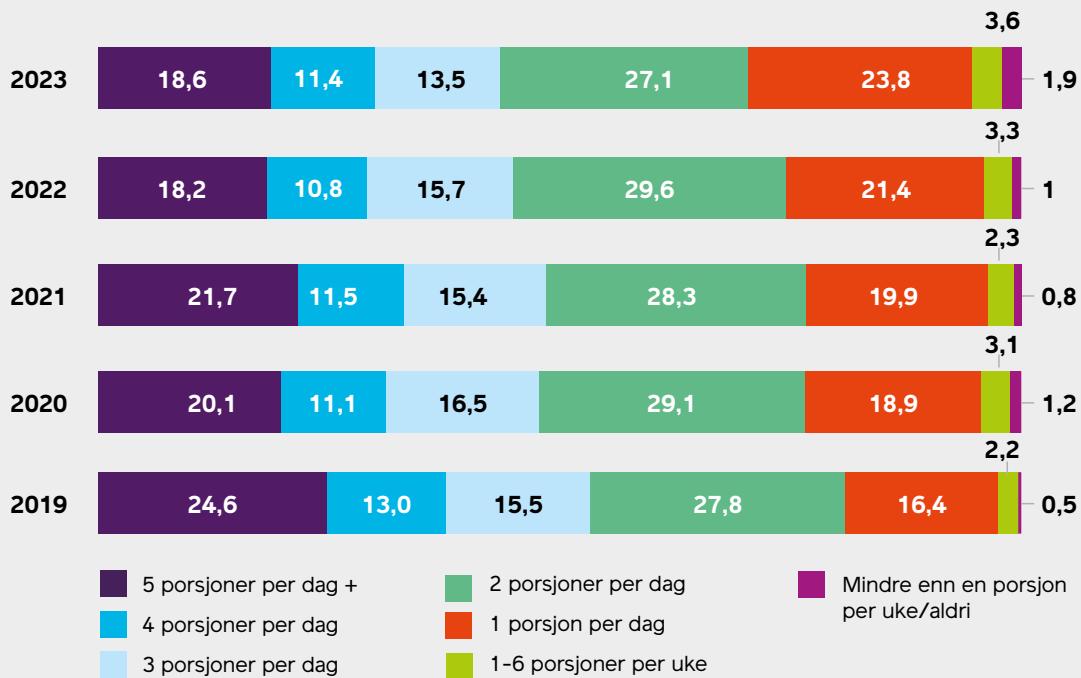
JUICE (IKKE NEKTAR): Et glass juice er ca. 2 dl. Med juice tenker vi på ren frukt - og/eller grønnsaksjuice. Ikke nektar, eller andre ikke rene juiceprodukter. En porsjon er definert som 1 dl / ½ glass juice.

SMOOTHIE (KJØPT, IKKE HJEMMELAGET): Et glass smoothie er ca. 2 dl. Her tenker vi på alle typer kjøpt smoothie av frukt og/eller grønnsaker. En porsjon er definert som 1 dl / ½ glass smoothie.

I beregningen av porsjoner kan juice og smoothie (kjøpt, ikke hjemmelaget) maksimalt utgjøre 1 porsjon per dag.

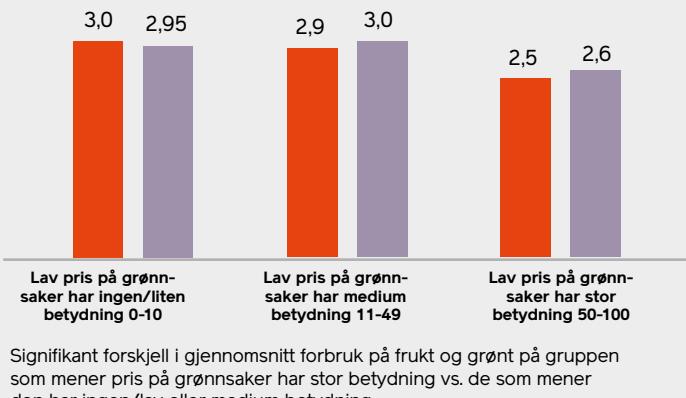
Det har vært en vedvarende trend med at det er flere som spiser lite frukt, bær og grønnsaker. Fra 2019 til 2023 har andelen som spiser 1 porsjon og mindre per dag økt fra 19 % til 29 %.

TOTALT KONSUM AV FRUKT/BÆR OG GRØNNSAKER (spiser vanligvis)

GJENNOMSNITT – DAGLIG FORBRUK AV FRUKT/BÆR OG GRØNNSAKER I NORGE (spiser vanligvis)

Videre viser undersøkelsene i 2022 og 2023 en sammenheng mellom betydningen av pris og forbruk. Forbrukere som vektlegger lav pris på grønnsaker sammenliknet med andre egenskaper har et lavere 5 om dagen forbruk enn de som legger mindre vekt på pris

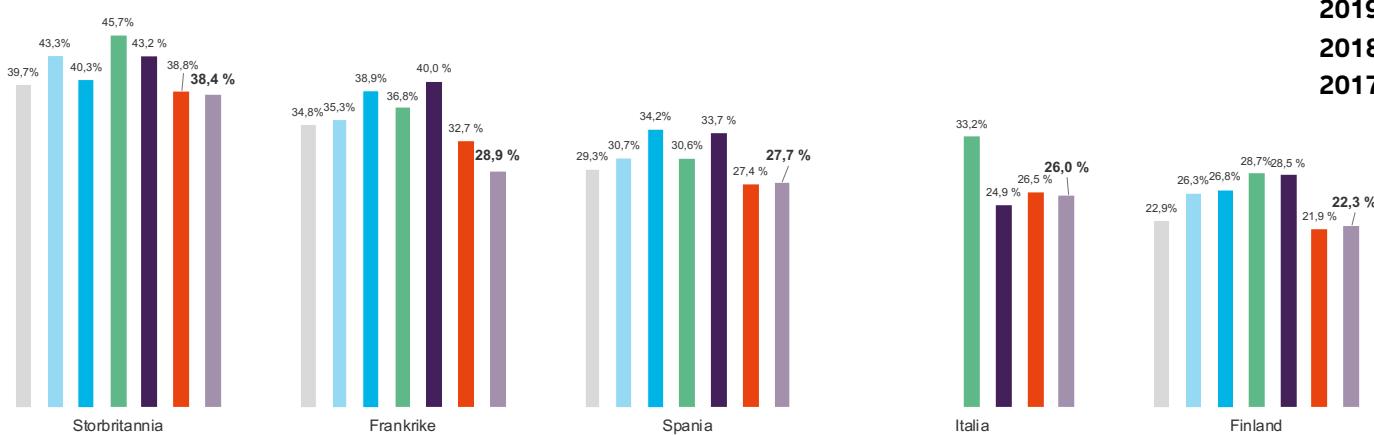
FLERE EUROPEISKE LAND MED REDUKSJON I FORBUK

Det er ikke bare i Norge det er nedgang i frukt- og grøntforbruket, denne tendensen sees i flere europeiske land. Undersøkelsen 5 a day Europe viser at andelen av befolkningen som spiser minst 5 porsjoner er redusert fra 2021 til 2023 i land som Storbritannia, Frankrike, Spania, Finland og Tyskland. Flere av disse landene har hatt og har fortsatt flest som spiser 5 om dagen av landene som måles i undersøkelsen. Danmark er eneste land med flere som spiser 5 om dagen fra 2022 til 2023.

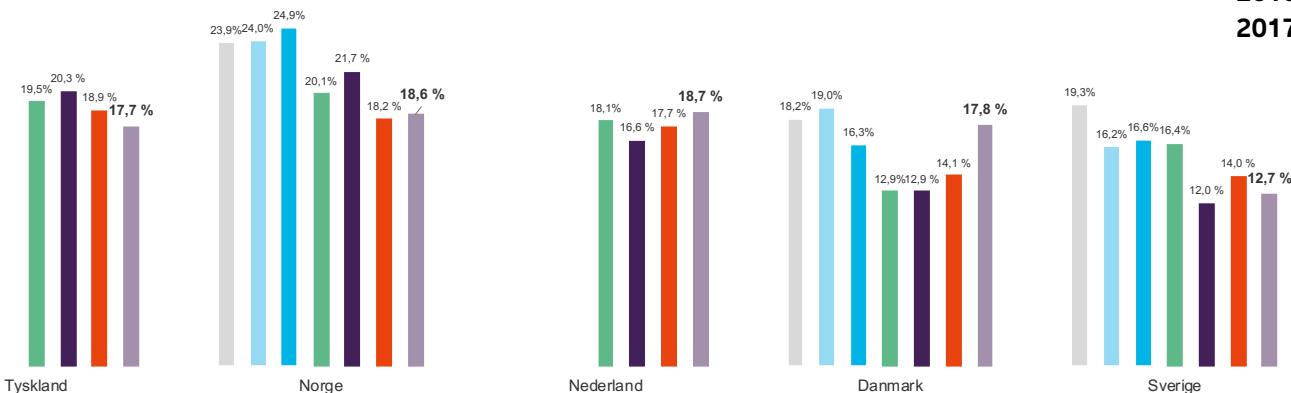
Det gjennomsnittlige forbruket viser samme tendens med nedgang for land som Storbritannia, Frankrike, Spania og Finland fra 2021 til 2023, mens Danmark har en økning fra 2022 til 2023.

Andel av befolkningen som spiser minst 5 porsjoner med frukt, bær og grønnsaker daglig

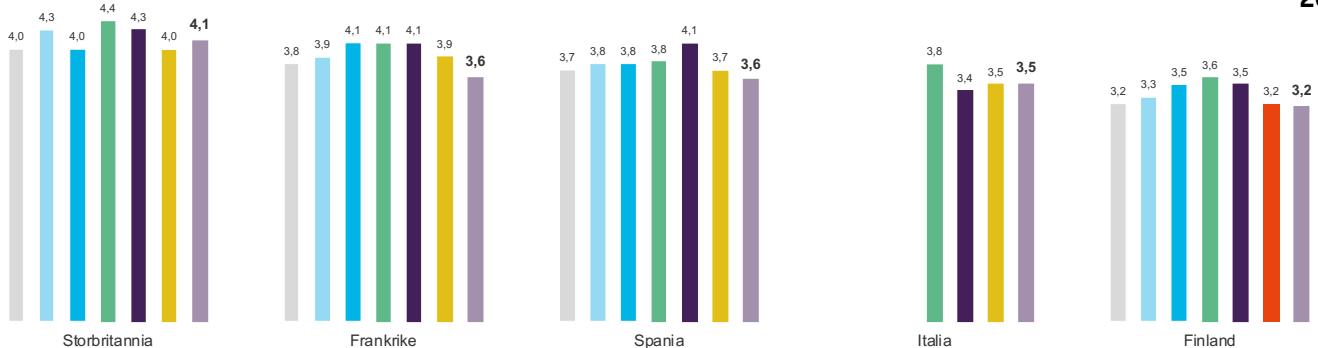
Andel av befolkningen som spiser minst 5 porsjoner med frukt, bær og grønnsaker daglig

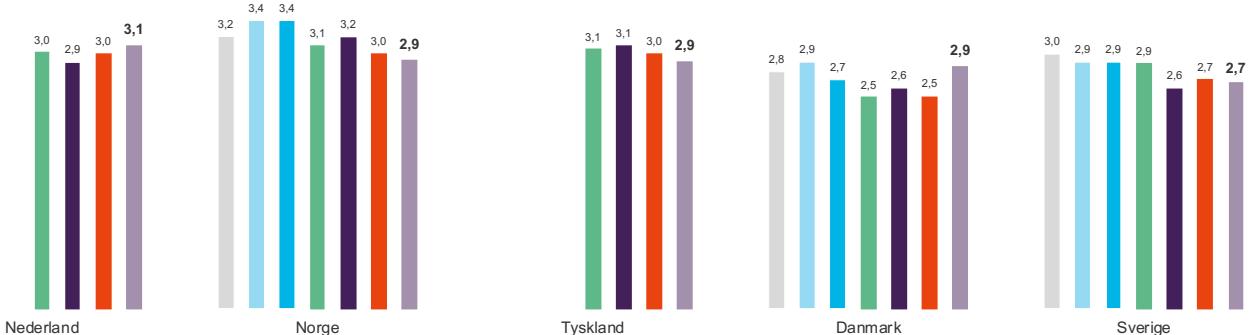
2023 ■
2022 ■
2021 ■
2020 ■
2019 ■
2018 ■
2017 ■

**Gjennomsnittlig daglig forbruk av frukt, bær og grønnsaker,
antall porsjoner**

2023 ■
2022 ■
2021 ■
2020 ■
2019 ■
2018 ■
2017 ■

**Gjennomsnittlig daglig forbruk av frukt, bær og grønnsaker,
antall porsjoner**

Volumtall siste 5 år 2019–2023

**MARKED I TONN FOR KOMMERSIELT SALG (NORSK OG IMPORT),
PÅ GROSSIST NIVÅ, AV FRISK(E) FRUKT, BÆR, GRØNNSAKER
OG POTETER I NORGE.** Kilder: SSB/LDir/GPS for norske tomater.

Folketall (gjennomsnitt for året), Kilde: SSB/Ldir			5 347 896			5 379 475			5 408 320
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Gulrot	33 864	7 284	41 148	36 795	6 022	42 817	38 220	2 223	40 443
Tomat *	12 416	24 540	36 956	13 255	23 423	36 678	12 720	24 113	36 833
Løk	14 490	18 775	33 265	22 787	8 658	31 445	20 251	10 620	30 871
Agurk	17 898	9 524	27 422	20 533	7 863	28 396	21 922	7 607	29 529
Paprika	63	19 936	19 999	12	19 665	19 677	72	20 289	20 361
Hodekål	9 471	2 337	11 808	10 964	2 122	13 086	11 058	1 413	12 471
Brokkoli	3 148	8 700	11 848	3 428	8 166	11 594	3 375	8 338	11 713
Kålrøt	11 632	344	11 976	10 269	1 678	11 947	11 077	105	11 182
Blomkål	4 871	5 527	10 398	4 730	5 515	10 245	4 184	5 194	9 378
Sjampinjong og annen sopp	0	7 843	7 843	0	7 671	7 671	0	8 059	8 059
Kinakål	1 446	2 092	3 538	1 524	2 066	3 590	1 681	2 241	3 922
Søtpotet **	10	4 023	4 033	5	4 047	4 052	0	3 894	3 894
Squash	310	2 811	3 121	323	2 900	3 223	666	3 080	3 746
Purre	1 866	1 703	3 569	1 739	1 885	3 624	1 642	1 618	3 260
Stilkselleri	889	1 655	2 544	999	1 664	2 663	1 018	1 724	2 742
Selleri	2 200	436	2 636	1 768	699	2 467	1 840	514	2 354
Vårlokk	551	1 000	1 551	544	1 190	1 734	458	1 260	1 718
Hvitløk	0	1 383	1 383	0	1 584	1 584	0	1 482	1 482
Asparges	22	1 343	1 365	23	1 355	1 378	12	1 427	1 439
Rødkål	485	396	881	531	521	1 052	642	349	991
Rosenkål	460	282	742	579	184	763	649	152	801
Andre friske grønns.	5 224	12 718	17 942	5 228	12 740	17 968	5 892	13 416	19 308
Isbergsalat, issalat	4 519	9 008	13 527	4 589	8 395	12 984	4 059	8 310	12 369
Annen salat	3 036	3 589	6 625	4 184	2 922	7 106	4 811	3 749	8 560
Sum grønnsaker	128 871	147 249	276 120	144 810	132 935	277 745	146 249	131 177	277 426
Endring fra foregående år	-2,6 %	7,6 %	2,6 %	12,4 %	-9,7 %	0,6 %	1,0 %	-1,3 %	-0,1 %
Kg. grønnsaker pr. cap. pr. år			51,63			51,63			51,30
FRUKT	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Bananer		82 892	82 892		82 709	82 709		79 900	79 900
Epler	8 144	44 656	52 800	5 768	43 996	49 764	9 141	40 874	50 015
Meloner		29 223	29 223		33 159	33 159		34 769	34 769
Appelsiner		31 925	31 925		30 383	30 383		33 015	33 015
Klementiner/Mandariner		30 058	30 058		31 983	31 983		32 545	32 545
Druer		25 751	25 751		26 110	26 110		25 995	25 995
Avokado		13 959	13 959		14 832	14 832		15 493	15 493
Pærer	325	15 774	16 099	379	13 193	13 572	451	13 779	14 230
Sitroner/Lime		10 356	10 356		10 806	10 806		11 282	11 282
Mango		7 415	7 415		7 926	7 926		8 981	8 981
Fersken/Nektariner		8 935	8 935		8 358	8 358		7 687	7 687
Plommer	2 245	2 638	4 883	419	2 131	2 550	1 871	2 418	4 289
Ananas		5 384	5 384		4 277	4 277		4 269	4 269
Kiwi		3 725	3 725		3 651	3 651		3 867	3 867
Kirsebær/Moreller	433	1 705	2 138	498	1 736	2 234	644	1 722	2 366
Grapefrukt		1 499	1 499		1 626	1 626		1 702	1 702
Annen frisk frukt	139	6 078	6 217	172	6 187	6 359	121	6 666	6 787
Sum frukt	11 286	321 973	333 259	7 236	323 063	330 299	12 228	324 964	337 192
Endring fra foregående år	13,4 %	-1,4 %	-0,9 %	-35,9 %	0,3 %	-0,9 %	69,0 %	0,6 %	2,1 %
Kg. frukt pr. cap. pr. år			62,32			61,40			62,35
BÆR	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Jordbær	5 961	9 116	15 077	3 571	7 004	10 575	4 225	8 657	12 882
Blåbær og andre bær	0	4 717	4 717		5 068	5 068		4 717	4 717
Brinsekær	1 232	1 579	2 811	842	1 296	2 138	747	1 224	1 971
Sum Bær	7 193	15 412	22 605	4 413	13 368	17 781	4 972	14 598	19 570
Endring fra foregående år	29,4 %	-5,1 %	3,7 %	-38,6 %	-13,3 %	-21,3 %	12,7 %	9,2 %	10,1 %
Kg. bær pr. cap. pr. år			4,2			3,3			3,6
Sum frukt og bær	18 479	337 385	355 864	11 649	336 431	348 080	17 200	339 562	356 762
Sum frukt, grønnsaker og bær	147 350	484 634	631 984	156 459	469 366	625 825	163 449	470 739	634 188
Endring fra foregående år	-0,3 %	1,1 %	0,7 %	6,2 %	-3,2 %	-1,0 %	4,5 %	0,3 %	1,3 %
Kg. frukt/bær og grønnsaker pr. cap.			118,17			116,34			117,26
POTETER ***	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Sum Poteter	63 214	26 752	89 966	69 060	27 363	96 423	73 738	24 276	98 014
Endring fra foregående år	7,2 %	-14,7 %	0,4 %	9,2 %	2,3 %	7,2 %	6,8 %	-11,3 %	1,7 %
Kg. Poteter pr. cap. pr. år			16,8			17,9			18,1
TOTAL	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	210 563	511 386	721 949	225 519	496 729	722 248	237 187	495 015	732 202
Endring fra foregående år	1,9 %	0,1 %	0,7 %	7,1 %	-2,9 %	0,4	5,2 %	-0,3 %	1,4 %
Kg. F&G+poteter pr. cap. pr år			135,0			134,3			135,4

* Tall fra GPS. ** Tall fra norsk produsent. *** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

Volumtall siste 5 år 2019–2023

**MARKED I TONN FOR KOMMERSIELT SALG (NORSK OG IMPORT),
PÅ GROSSIST NIVÅ, AV FRISK(E) FRUKT, BÆR, GRØNNSAKER
OG POTETER I NORGE.** Kilder: SSB/LDir/GPS for norske tomater.

Folketall (gjennomsnitt for året), Kilde: SSB/Ldir			5 408 320			5 457 127		Gjennomsnittlig årlig endring pr. produkt fra 2014 til 2023 i %	Kg pr. capita pr. år i 2023
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Endring i % 2022–2023		
GRØNNSAKER	2022	2022	2022	2023	2023	2023	-		
Gulrot	36 830	1 846	38 676	33 711	2 745	36 456	-5,7 %	-0,4 %	6,6
Tomat *	12 160	23 841	36 001	14 923	20 892	35 815	-0,5 %	-0,5 %	6,5
Løk	19 917	9 679	29 596	18 903	8 904	27 807	-6,0 %	-0,2 %	5,0
Agurk	22 877	6 091	28 968	23 534	5 428	28 962	0,0 %	1,6 %	5,2
Paprika	65	20 273	20 338	65	20 223	20 288	-0,2 %	1,3 %	3,7
Hodekål	9 923	1 155	11 078	9 332	1 433	10 765	-2,8 %	-1,5 %	2,0
Brokkoli	3 127	7 749	10 876	3 030	7 909	10 939	0,6 %	0,2 %	2,0
Kålrot	10 498	17	10 515	9 805	285	10 090	-4,0 %	-2,0 %	1,8
Blomkål	4 525	4 502	9 027	3 893	4 134	8 027	-11,1 %	-3,9 %	1,5
Sjampinjong og annen sopp	0	8 013	8 013	0	7 875	7 875	-1,7 %	0,4 %	1,4
Kinakål	1 717	2 261	3 978	1 716	1 531	3 247	-18,4 %	-2,3 %	0,6
Søtpotet **	0	4 011	4 011	0	4 078	4 078	1,7 %	5,0 %	0,7
Squash	561	2 987	3 548	531	2 763	3 294	-7,2 %	1,7 %	0,6
Purre	1 743	1 481	3 224	1 755	1 402	3 157	-2,1 %	-2,8 %	0,6
Stikselleri	1 081	1 434	2 515	1 124	1 339	2 463	-2,1 %	1,0 %	0,4
Selleri	2 050	753	2 803	1 992	490	2 482	-11,5 %	0,9 %	0,4
Vårøk	486	1 215	1 701	448	1 188	1 636	-3,8 %	3,3 %	0,3
Hvitløk	0	1 523	1 523	0	1 381	1 381	-9,3 %	0,2 %	0,3
Asparges	14	1 444	1 458	23	1 094	1 117	-23,4 %	-6,4 %	0,2
Rødkål	494	418	912	612	305	917	0,5 %	5,8 %	0,2
Rosenkål	771	175	946	576	371	947	0,1 %	1,8 %	0,2
Andre friske grønns.	5 973	12 849	18 822	5 384	12 978	18 362	-2,4 %	5,4 %	3,3
Isbergsalat, issalat	4 095	8 173	12 268	3 872	8 197	12 069	-1,6 %	-1,8 %	2,2
Annen salat	4 578	3 499	8 077	4 443	3 617	8 060	-0,2 %	4,4 %	1,5
Sum grønnsaker	143 485	125 389	268 874	139 672	120 562	260 234	-3,2 %	0,2 %	47,1
Endring fra foregående år	-1,9 %	-4,4 %	-3,1 %	-2,7 %	-3,8 %	-3,2 %			
Kg. grønnsaker pr. cap. pr. år			49,27			47,15	-4,3 %	-0,6 %	
FRUKT	2022	2022	2022	2023	2023	2023			
Bananer		80 235	80 235		79 178	79 178	-1,3 %	-0,7 %	14,3
Epler	7 827	39 587	47 414	7 909	38 784	46 693	-1,5 %	-2,3 %	8,5
Meloner		32 391	32 391		33 347	33 347	3,0 %	0,3 %	6,0
Appelsiner		33 124	33 124		33 382	33 382	0,8 %	0,0 %	6,0
Klementiner/Mandariner		31 327	31 327		27 018	27 018	-13,8 %	-0,8 %	4,9
Druer		25 332	25 332		24 470	24 470	-3,4 %	-0,6 %	4,4
Avokado		14 880	14 880		14 188	14 188	-4,7 %	3,4 %	2,6
Pærer	482	13 489	13 971	486	11 838	12 324	-11,8 %	-4,9 %	2,2
Sitroner/Lime		11 069	11 069		11 072	11 072	0,0 %	3,3 %	2,0
Mango		8 379	8 379		9 205	9 205	9,9 %	5,6 %	1,7
Fersken/Nektariner		7 191	7 191		7 307	7 307	1,6 %	-3,6 %	1,3
Plommer	928	2 943	3 871	1 192	2 093	3 285	-15,1 %	-5,0 %	0,6
Ananas		4 682	4 682		4 528	4 528	-3,3 %	-3,8 %	0,8
Kiwi		3 504	3 504		3 171	3 171	-9,5 %	-3,8 %	0,6
Kirsebær/Moreller	667	1 391	2 058	553	1 203	1 756	-14,7 %	-4,2 %	0,3
Grapefrukt		1 465	1 465		1 238	1 238	-15,5 %	-0,9 %	0,2
Annen frisk frukt	132	6 235	6 367	116	6 655	6 771	6,3 %	4,2 %	1,2
Sum frukt	10 036	317 224	327 260	10 256	308 677	318 933	-2,5 %	-0,8 %	57,8
Endring fra foregående år	-17,9 %	-2,4 %	-2,9 %	2,2 %	-2,7 %	-2,5 %			
Kg. frukt pr. cap. pr. år			59,97			57,78	-3,6 %	-1,5 %	
BÆR	2022	2022	2022	2023	2023	2023			
Jordbær	5 241	9 466	14 707	3 704	8 374	12 078	-17,9 %	-2,7 %	2,2
Blåbær og andre bær		5 046	5 046		3 914	3 914	-22,4 %	-2,4 %	0,7
Bringebær	780	1 361	2 141	671	1 192	1 863	-13,0 %	-2,4 %	0,3
Sum Bær	6 021	15 873	21 894	4 375	13 480	17 855	-18,4 %	-2,6 %	3,2
Endring fra foregående år	21,1 %	8,7 %	11,9 %	-27,3 %	-15,1 %	-18,4 %			
Kg. bær pr. cap. pr. år			4,0			3,2	-19,4 %	-3,4 %	
Sum frukt og bær	16 057	333 097	349 154	14 631	322 157	336 788	-3,5 %	-0,9 %	61,0
Sum frukt, grønnsaker og bær	159 542	458 486	618 028	154 303	442 719	597 022	-3,4 %	-0,4 %	108,2
Endring fra foregående år	-2,4 %	-2,6 %	-2,5 %	-3,3 %	-3,4 %	-3,4 %			
Kg. frukt/bær og grønnsaker pr. cap.			113,25			108,2	-4,5 %	-1,2 %	
POTETER ***	2022	2022	2022	2023	2023	2023			
Sum Poteter	72 798	20 743	93 541	73 291	15 667	88 958	-4,9 %	-1,7 %	16,1
Sum Poteter	-1,3 %	-14,6 %	-4,6 %	0,7 %	-24,5 %	-4,9 %			
Endring fra foregående år			17,1			16,1	-5,4 %	-2,5 %	
Kg. Poteter pr. cap. pr. år									
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	232 340	479 229	711 569	227 594	458 386	685 980	-3,6 %	-0,6 %	124,3
Endring fra foregående år	-2,0 %	-3,2 %	-2,8 %	-2,0 %	-4,3 %	-3,6 %			
Kg. F&G+poteter pr. cap. pr år			130,4			124,3	-3,7 %	-1,4 %	

* Tall fra GPS. ** Tall fra norsk produsent. *** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

NØTTER OG TØRKET FRUKT

Folketall (gjennomsnitt for året), kilde SSB:	5 347 896	5 379 475	5 408 320	5 457 127	5 519 594	Endring i % 2022-2023	Gjennomsnittlig årlig endring pr. produkt fra 2014 til 2023 i %	Kg pr. capita pr. år i 2023
	Total	Total	Total	Total	Total			
	2019	2020	2021	2022	2023			
Nøtter	6 932	6 860	7 027	6 072	5 853	-13,6 %	-1,2 %	1,06
Tørket frukt, bær og blandinger med nøtter	1 976	1 923	2 049	2 088	2 128	1,9 %	0,5 %	0,39
Rosiner	4 032	4 002	3 746	3 785	3 527	1,0 %	-1,7 %	0,64
Totalt nøtter, tørket frukt, bær og rosiner	12 940	12 785	12 822	11 945	11 508	-6,8 %	-1,1 %	2,08
Endring fra fore- gående år	3,3 %	-1,2 %	0,3 %	-6,8 %	-3,7 %			
Kg. nøtter, tørket frukt, bær og rosiner pr. cap. pr år	2,42	2,38	2,37	2,19	2,08	-0,2 %	-3,3 %	

Merk: Tollnummer 08013200_1996, akajounøtter (cashew nøtter), friske eller tørkede uten skal bli undertrykt fra og med 2022. Derfor er tallene for dette tollnummer tatt bort for alle årene i tabellen.

ANDEL NORSKE FRUKT, BÆR OG GRØNNSAKER I FORHOLD TIL IMPORT

Kilde: SSB/Ldir. Tall oppgitt i tonn

	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Prosent-andel norske varer 2023	Gjennom-snittlig årlig endring norske produkter fra 2014 til 2023 i %	Gjennom-snittlig årlig endring importerte produkter fra 2014 til 2023 i %	Endring i %-andel norske varer fra 2022 til 2023
GRØNNSAKER	2022	2022	2022	2023	2023	2023				
Gulrot	36 830	1 846	38 676	33 711	2 745	36 456	92,5 %	0,7 %	-8,6 %	-2,8 %
Tomat *	12 160	23 841	36 001	14 923	20 892	35 815	41,7 %	2,0 %	-2,0 %	7,9 %
Løk	19 917	9 679	29 596	18 903	8 904	27 807	68,0 %	-0,5 %	0,3 %	0,7 %
Agurk	22 877	6 091	28 968	23 534	5 428	28 962	81,3 %	4,4 %	-5,6 %	2,3 %
Paprika	65	20 273	20 338	65	20 223	20 288	0,3 %	-9,2 %	1,3 %	0,0 %
Hodekål	9 923	1 155	11 078	9 332	1 433	10 765	86,7 %	-1,7 %	0,0 %	-2,9 %
Brokkoli	3 127	7 749	10 876	3 030	7 909	10 939	27,7 %	0,4 %	0,1 %	-1,1 %
Kålrøt	10 498	17	10 515	9 805	285	10 090	97,2 %	-1,1 %	-15,5 %	-2,7 %
Blomkål	4 525	4 502	9 027	3 893	4 134	8 027	48,5 %	-3,5 %	-4,2 %	-1,6 %
Sjampinjong og annen sopp	0	8 013	8 013	0	7 875	7 875	0,0 %		0,4 %	
Kinakål	1 717	2 261	3 978	1 716	1 531	3 247	52,8 %	-4,3 %	0,5 %	9,7 %
Søtpotet	0	4 011	4 011	0	4 078	4 078	0,0 %		5,0 %	
Squash	561	2 987	3 548	531	2 763	3 294	16,1 %	2,1 %	1,6 %	0,3 %
Purre	1 743	1 481	3 224	1 755	1 402	3 157	55,6 %	-1,9 %	-3,9 %	1,5 %
Stilkselleri	1 081	1 434	2 515	1 124	1 339	2 463	45,6 %	3,0 %	-0,4 %	2,7 %
Selleri	2 050	753	2 803	1 992	490	2 482	80,3 %	3,6 %	-5,9 %	7,1 %
Vårlokk	486	1 215	1 701	448	1 188	1 636	27,4 %	1,4 %	4,1 %	-1,2 %
Hvitlokk	0	1 523	1 523	0	1 381	1 381	0,0 %		0,2 %	
Asparges	14	1 444	1 458	23	1 094	1 117	2,1 %	9,4 %	-6,6 %	1,1 %
Rødkål	494	418	912	612	305	917	66,7 %	5,9 %	5,6 %	12,6 %
Rosenkål	771	175	946	576	371	947	60,8 %	-0,3 %	6,4 %	-20,7 %
Andre friske grønns.	5 973	12 849	18 822	5 384	12 978	18 362	29,3 %	14,9 %	3,0 %	-2,4 %
Isbergsalat, issalat	4 095	8 173	12 268	3 872	8 197	12 069	32,1 %	-3,3 %	-0,9 %	-1,3 %
Annen salat	4 578	3 499	8 077	4 443	3 617	8 060	55,1 %	5,9 %	2,8 %	-1,6 %
Sum grønnsaker	143 485	125 389	268 874	139 672	120 562	260 234	53,7 %	1,0 %	-0,7 %	0,3 %
POTETER **	2022	2022	2022	2023	2023	2023				
Friske poteter	72 798	20 743	93 541	73 291	15 667	88 958	82,4 %	2,0 %	-8,5 %	4,6 %
FRUKT	2022	2022	2022	2023	2023	2023				
Bananer		80 235	80 235		79 178	79 178	0,0 %		-0,3 %	
Epler	7 827	39 587	47 414	7 909	38 784	46 693	16,9 %	1,6 %	-2,8 %	0,4 %
Meloner		32 391	32 391		33 347	33 347	0,0 %		1,7 %	
Appelsiner		33 124	33 124		33 382	33 382	0,0 %		-1,4 %	
Klementiner/Mandariner		31 327	31 327		27 018	27 018	0,0 %		-0,5 %	
Druer		25 332	25 332		24 470	24 470	0,0 %		-1,5 %	
Avokado		14 880	14 880		14 188	14 188	0,0 %		5,5 %	
Pærer	482	13 489	13 971	486	11 838	12 324	3,9 %	14,7 %	-4,2 %	0,5 %
Sitroner/Lime		11 069	11 069		11 072	11 072	0,0 %		7,8 %	
Mango		8 379	8 379		9 205	9 205	0,0 %		6,0 %	
Fersken/Nektariner		7 191	7 191		7 307	7 307	0,0 %		-3,8 %	
Plommer		928	2 943	3 871	1 192	2 093	3 285	36,3 %	-1,0 %	-6,8 %
Ananas		4 682	4 682		4 528	4 528	0,0 %		-3,9 %	
Kiwi		3 504	3 504		3 171	3 171	0,0 %		-5,0 %	
Kirsebær/Moreller		667	1 391	2 058	553	1 203	1 756	31,5 %	1,4 %	-5,5 %
Grapefrukt		1 465	1 465		1 238	1 238	0,0 %		-0,9 %	
Annen frisk frukt		132	6 235	6 367	116	6 655	6 771	1,7 %		0,5 %
Sum frukt	10 036	317 224	327 260	10 256	308 677	318 933	3,2 %	1,7 %	-0,6 %	0,1 %
BÆR	2022	2022	2022	2023	2023	2023				
Jordbær	5 241	9 466	14 707	3 704	8 374	12 078	30,7 %	1,9 %	-2,3 %	-5,0 %
Blåbær og andre bær		5 046	5 046		3 914	3 914	0,0 %		-3,0 %	
Bringebær		780	1 361	2 141	671	1 192	1 863	36,0 %	2,7 %	-3,7 %
Sum Bær	6 021	15 873	21 894	4 375	13 480	17 855	24,5 %	2,0 %	-2,6 %	-3,0 %
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter (eksl. nøtter)	232 340	479 229	711 569	227 594	458 386	685 980	33,2 %	1,3 %	-1,3 %	0,5 %

* Tall fra GPS. ** Kun poteter som er beregnet på videresalg til dagligvare og storhusholdning (ikke industri).

VERDITALL

FRUKT- OG GRØNT OMSETNING ØKTE I VERDI

Det ble en verdiøkning på 10,4 % samlet på frisk frukt og grønt i dagligvarehandelen fra 2022 til 2023.¹⁾ Endringen må ses i sammenheng med at prisene på frukt og grønt har økt betydelig fra 2022 til 2023. Konsumprisindeksene for hhv. frukt og grønnsaker viser at prisene har steget noe mer enn verdiøkningen. Årsaker kan både være volumnedgang og at forbrukere har kjøpt rimeligere produkter. På frukt

ble verdiveksten i dagligvare på 11,6 %, mens konsumprisindeksen på frukt økte med 13,6 %. For grønnsaker ble verdiveksten på 11,5 %, mens konsumprisindeksen økte med 13,3 %. Totalt ble omsetningen på ca. 24 milliarder kroner i 2023.

Friske grønnsaker representerer over halvparten av denne verdien og omsatte for ca. 12,6 milliarder kroner i 2023.

Frisk frukt er nest største kategori med en omsetning på 7,9 milliarder kroner. Ferske poteter har snudd fra størst nedgang i 2022 til størst økning i 2023 og har nå en omsetning på mer enn 1,6 milliarder kroner. Friske bær er den eneste gruppen med nedgang og omsatte for 1,9 milliarder kroner i 2023.

TOTAL GRØNNSAKER, FRUKT, BÆR OG POTETER

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)						Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022	2023		
Total grønnsaker, poteter, frukt og bær	100,0 %	20 107 625	23 039 453	21 924 658	21 737 956	23 990 524	10,4 %		19,3 %
Grønnsaker eks poteter	52,5 %	10 210 051	11 976 265	11 531 558	11 295 865	12 596 907	11,5 %		23,4 %
Poteter	6,7 %	1 438 612	1 628 196	1 473 788	1 391 862	1 616 465	16,1 %		12,4 %
Frukt	32,9 %	6 748 630	7 643 832	7 159 492	7 080 667	7 901 272	11,6 %		17,1 %
Bær	7,8 %	1 710 332	1 791 160	1 759 821	1 969 562	1 875 880	-4,8 %		9,7 %

¹⁾ Kilde: Nielsen IQ

SOPP, LIME OG MELON MED HØY VERDIVEKST OVER TID

Utviklingen fra 2019 (året før koronapandemien) til 2023 viser at spesielt sopp har økt mye i verdi med hele 63 %.

Andre grønnsaker med høy verdivekst i samme periode er paprika med 40 % og agurk med 34 %.

Av frukt har lime en økning på hele 56 % fra 2019 til 2023. Melon har økt med 51 % og mango med 37 % i

samme periode. Se tabeller sidene 18 til 22 med utviklingen for flere kulturer i verdi.

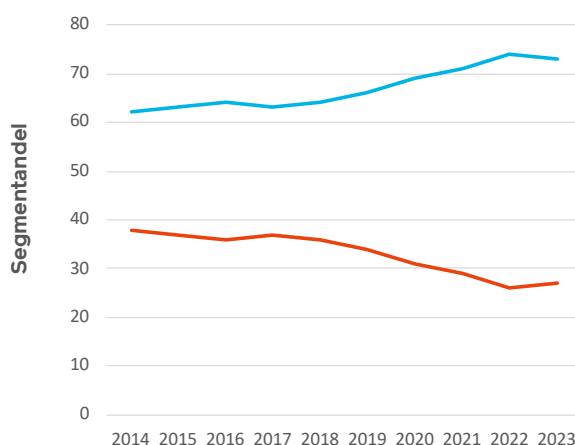
MERKEDE PRODUKTER

	Segmentandel av produktgruppe		Endring i % - andel	Salg i verdi (1000 NOK)		Endring i % fra 2022 til 2023
	2022	2023		2022	2023	
Grønnsaker eks poteter GTIN/EAN kodet	73,7 %	72,5 %	-1,2	8 328 321	9 138 049	9,7 %
Grønnsaker eks poteter PLU kodet	26,3 %	27,5 %	1,2	2 967 549	3 458 864	16,6 %
Poteter GTIN/EAN kodet	64,4 %	62,8 %	-1,6	897 040	1 015 550	13,2 %
Poteter PLU kodet	35,6 %	37,2 %	1,6	494 822	600 916	21,4 %
Frukt GTIN/EAN kodet	32,1 %	31,4 %	-0,7	2 269 370	2 480 207	9,3 %
Frukt PLU kodet	67,9 %	68,6 %	0,7	4 811 293	5 421 063	12,7 %
Bær GTIN/EAN kodet	71,8 %	79,6 %	7,8	1 414 210	1 492 940	5,6 %
Bær PLU kodet	28,2 %	20,4 %	-7,8	555 355	382 942	-31,0 %

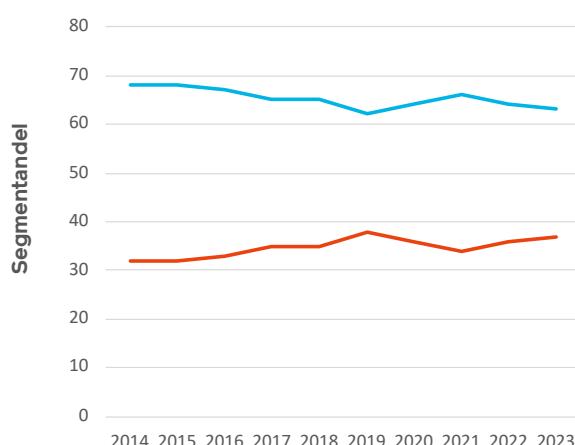
OM GTIN-MERKEDE PRODUKTER

GTIN-merkede produkter (tidligere EAN-kode) har en strekkode, er i standard pakning og kan leses maskinelt. En del frukt og grønnsaker selges i løsvekt uten emballasje. Det kan for eksempel være ulike sorter epler. Disse har en PLU-kode som er linket mot butikkdataene og gir en korrekt pris til forbruker, samt oversikt over totalsalget i butikken.

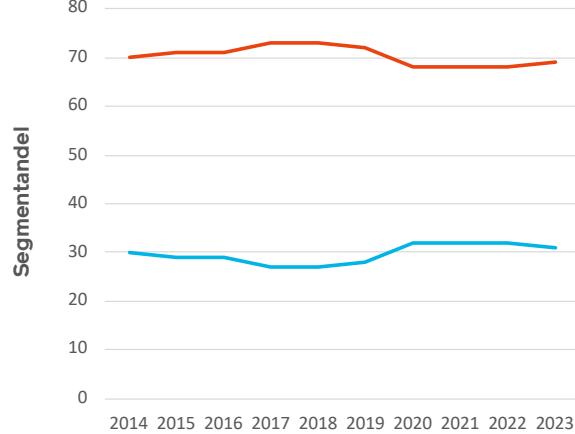
GRØNNSAKER EKS POTETER

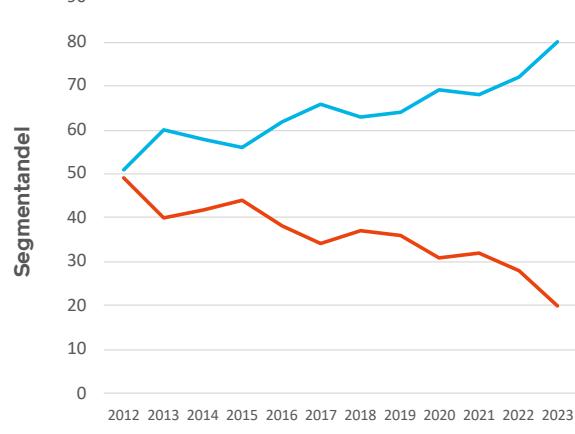
POTETER

FRUKT

BÆR

— GTIN/EAN kodet — PLU kodet Kilde: Nielsen IQ.

FRUKT OG BÆR

Disse tabellene viser verdiandel og salg pr. varegruppe, samt endringer fra 2019 til 2022. Tallene er inkl. 15 % mva, og er oppgitt i 1000 NOK.
Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår.

	Verdiandel	Salg i verdi (1 000 NOK)					Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022		
Frukt/bær	100,0	8 458 962	9 434 992	8 919 313	9 050 229	9 777 152	8,0 %	15,6 %
Bløtfrukter	37,0 %	3 074 889	3 347 334	3 085 925	3 175 537	3 613 571	13,8 %	17,5 %
Bær	19,2 %	1 710 332	1 791 160	1 759 821	1 969 562	1 875 880	-4,8 %	9,7 %
Sitrusfrukter	17,2 %	1 504 196	1 737 017	1 615 159	1 468 503	1 676 783	14,2 %	11,5 %
Kjernefrukter	16,3 %	1 350 275	1 674 280	1 507 152	1 518 621	1 597 556	5,2 %	18,3 %
Steinfrukter	9,1 %	748 161	799 309	866 486	827 309	892 080	7,8 %	19,2 %
Frukter øvrige	1,2 %	71 109	85 892	84 770	90 696	121 281	33,7 %	70,6 %
Bløtfrukter	100,0	3 074 889	3 347 334	3 085 925	3 175 537	3 613 571	13,8 %	17,5 %
Banan	41,3 %	1 438 312	1 401 093	1 270 703	1 300 632	1 493 883	14,9 %	3,9 %
Drue	36,4 %	1 067 624	1 200 665	1 110 958	1 166 175	1 314 373	12,7 %	23,1 %
Melon	15,2 %	362 457	487 234	466 634	476 128	548 891	15,3 %	51,4 %
Kiwi	4,5 %	124 663	161 387	159 667	151 920	162 372	6,9 %	30,2 %
Ananas	1,4 %	39 686	48 925	44 580	46 852	51 998	11,0 %	31,0 %
Persimon/Sharon	1,0 %				27 494	36 825	33,9 %	
Bløtfrukter øvrige	0,1 %	42 147	48 029	33 383	6 337	5 230	-17,5 %	
Kjernefrukter	100,0	1 350 275	1 674 280	1 507 152	1 518 621	1 597 556	5,2 %	18,3 %
Eple	81,4 %	1 111 426	1 398 375	1 239 839	1 234 358	1 300 000	5,3 %	17,0 %
Pære	18,6 %	238 709	275 679	267 243	284 211	297 536	4,7 %	24,6 %
Kjernefrukter øvrige	0,0 %	141	226	71	53	20	-62,1 %	-85,8 %
Sitrusfrukter	100,0	1 504 196	1 737 017	1 615 159	1 468 503	1 676 783	14,2 %	11,5 %
Klementin	41,6 %	682 669	754 892	744 315	640 401	697 443	8,9 %	2,2 %
Appelsin	36,5 %	532 189	590 322	545 030	497 551	611 694	22,9 %	14,9 %
Sitron	13,4 %	191 397	253 430	198 945	197 495	225 236	14,0 %	17,7 %
Lime	6,7 %	72 425	103 696	94 907	105 026	112 828	7,4 %	55,8 %
Grapefrukt	1,6 %	21 381	29 742	27 172	24 140	26 284	8,9 %	22,9 %
Sitrusfrukter øvrige	0,2 %	4 135	4 934	4 791	3 891	3 298	-15,2 %	-20,2 %
Bær	100,0	1 710 332	1 791 160	1 759 821	1 969 562	1 875 880	-4,8 %	9,7 %
Jordbær	50,9 %	798 293	808 010	847 604	1 022 832	954 121	-6,7 %	19,5 %
Blåbær	31,6 %	558 373	632 001	576 863	611 087	593 375	-2,9 %	6,3 %
Bringebær	14,7 %	290 542	290 359	268 900	275 215	275 780	0,2 %	-5,1 %
Bær øvrige	1,7 %	29 416	36 017	37 978	33 721	31 235	-7,4 %	6,2 %
Bjørnebær	1,0 %	27 279	17 534	21 807	20 152	18 011	-10,6 %	-34,0 %
Tyttebær	0,2 %	6 429	7 240	6 669	6 556	3 357	-48,8 %	-47,8 %
Steinfrukter	100,0	748 161	799 309	866 486	827 309	892 080	7,8 %	19,2 %
Mango	33,1 %	215 258	255 900	256 216	227 651	295 382	29,8 %	37,2 %
Nektarin	21,6 %	152 676	189 100	168 121	181 148	192 698	6,4 %	26,2 %
Morell	18,6 %	174 396	181 033	202 772	176 308	166 301	-5,7 %	-4,6 %
Plomme	14,0 %	131 621	100 141	147 835	147 063	124 477	-15,4 %	-5,4 %
Steinfrukter øvrige	8,1 %	51 855	53 417	67 860	65 571	72 551	10,6 %	39,9 %
Fersken	4,6 %	22 355	19 718	23 681	29 568	40 671	37,6 %	81,9 %

	Verdiandel	Salg i verdi (1 000 NOK)						Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022	2023		
Frukter øvrige	100,0	71 109	85 892	84 770	90 696	121 281	33,7 %	70,6 %	
Granateple	48,8 %	33 393	44 308	43 964	46 881	59 178	26,2 %	77,2 %	
Frukter øvrige andre	29,7 %	24 605	25 488	21 740	21 949	36 064	64,3 %	46,6 %	
Pasjonsfrukt	17,8 %	9 961	12 775	15 620	18 666	21 595	15,7 %	116,8 %	
Pitahaya	2,4 %	1 777	1 833	2 178	2 203	2 911	32,1 %	63,8 %	
Kokosnoett	1,2 %	1 359	1 016	1 242	965	1 513	56,8 %	11,4 %	
Mangostan	0,0 %	13	441	25	31	20	-34,4 %	59,6 %	
Kaktusfiken	0,0 %	1	0	-	0	-	-	-	

POTETER

	Verdiandel	Salg i verdi (1 000 NOK)						Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022	2023		
Poteter	100,0	1 438 612	1 635 209	1 473 788	1 391 862	1 616 465	16,1 %	12,4 %	
Poteter løsvekt	25,4 %				345 053	410 811	19,1 %		
Nypotet	23,1 %				306 459	374 182	22,1 %		
Poteter øvrige	16,2 %	1 057 413	1 224 600	953 467	185 772	262 355	41,2 %		
Mandelpotet	11,1 %	175 375	175 760	179 155	159 796	179 747	12,5 %	2,5 %	
Asterix potet	6,7 %	77 075	97 711	132 754	110 974	107 582	-3,1 %	39,6 %	
Beate potet	5,3 %	54 331	48 442	75 332	80 036	84 996	6,2 %	56,4 %	
Bakepotet	3,4 %	26 942	34 945	48 066	49 760	54 461	9,4 %	102,1 %	
Pimpernell potet	1,9 %	21 911	21 912	31 617	22 062	31 327	42,0 %	43,0 %	
Morene potet	1,6 %				22 728	25 536	12,4 %		
Folva potet	1,4 %	5 198	7 978	29 058	24 060	23 405	-2,7 %	350,3 %	
Amandine potet	1,4 %				41 306	23 366	-43,4 %		
Kerrs pink potet	1,4 %	19 508	22 817	23 500	22 126	22 766	2,9 %	16,7 %	
Perle potet	0,6 %				8 502	9 335	9,8 %		
Gulloye	0,2 %				2 460	2 625	6,7 %		
Regina	0,2 %				4 193	2 581	-38,5 %		
Kypros potet	0,1 %				684	1 066	55,7 %		
Ringerikspotet	0,0 %	860	1 045	837	831	298	-64,1 %	-65,3 %	
Nansen potet	0,0 %				35	12	-65,4 %		
Jazzy	0,0 %				8	12	52,3 %		
Anoe	0,0 %				5 017	3	-99,9 %		
Laila potet	0,0 %				0	0			

GRØNNSAKER

Grønnsaker totalt, Eks. poteter	Verdiandel	Salg i verdi (1 000 NOK)						Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022	2023		
Grønnsaker	100,0	10 210 051	11 976 265	11 531 558	11 295 865	12 596 907	11,5 %	23,4 %	
Grønnsaksfrukter	46,3 %	4 595 046	5 463 547	5 217 992	5 183 692	5 835 942	12,6 %	27,0 %	
Salat-og blad- grønnsaker	14,8 %	1 520 301	1 762 953	1 822 442	1 750 698	1 860 084	6,2 %	22,3 %	
Rotvekster	12,6 %	1 258 726	1 429 344	1 299 785	1 403 875	1 584 384	12,9 %	25,9 %	
Løk-og purrevekster	9,9 %	1 024 964	1 194 454	1 149 666	1 089 555	1 244 910	14,3 %	21,5 %	
Kålvekster	8,0 %	922 618	1 113 803	1 021 704	878 488	1 004 034	14,3 %	8,8 %	
Urter friske	2,5 %	238 984	281 177	306 874	302 071	320 133	6,0 %	34,0 %	
Sopp	2,9 %	221 071	300 251	295 219	303 994	359 751	18,3 %	62,7 %	
Stengelvekster	1,8 %	209 714	248 849	236 037	217 768	225 737	3,7 %	7,6 %	
Frø- og belgvekster	1,1 %	159 971	152 189	154 663	146 127	142 971	-2,2 %	-10,6 %	
Grønnsaker øvrig	0,2 %	58 655	29 697	27 176	19 597	18 962	-3,2 %	-67,7 %	
Grønnsaksfrukter	100,0	4 595 045,9	5 463 547,3	5 217 992	5 183 692	5 835 942	12,6 %	27,0 %	
Tomat	35,2 %	1 600 944,5	1 983 681,1	1 929 770	1 824 735	2 054 017	12,6 %	28,3 %	
Agurk	24,8 %	1 079 648,6	1 217 662,4	1 194 926	1 293 392	1 444 522	11,7 %	33,8 %	
Avokado	17,1 %	923 805,3	1 047 253,8	958 914	945 018	999 092	5,7 %	8,1 %	
Paprika	18,6 %	773 078,7	959 073,9	904 209	893 286	1 083 125	21,3 %	40,1 %	
Chili	1,7 %	85 541,4	99 950,4	94 686	87 008	100 630	15,7 %	17,6 %	
Squash	1,6 %	77 458,5	98 085,0	82 802	86 812	92 762	6,9 %	19,8 %	
Aubergine	0,6 %	25 098,3	34 016,1	30 328	29 982	33 705	12,4 %	34,3 %	
Grønnsaksfrukter øvrige	0,5 %	29 361,2	23 689,7	22 217	23 318	27 990	20,0 %	-4,7 %	
Artisjokk	0,0 %	109,3	134,8	140	141	99	-29,7 %	-9,6 %	
Kålvekster	100,0	785 637,8	959 982,3	883 449	878 488	1 004 034	14,3 %	27,8 %	
Brokkoli	41,4 %	326 388,8	398 765,7	340 565	348 297	415 220	19,2 %	27,2 %	
Blomkål	25,4 %	221 195,8	287 933,9	258 791	235 338	255 354	8,5 %	15,4 %	
Hodekål	16,4 %	124 985,1	144 089,7	148 556	146 731	165 111	12,5 %	32,1 %	
Kinakål	7,0 %	56 665,6	62 902,5	62 539	66 768	70 007	4,9 %	23,5 %	
Rosenkål	4,9 %	35 578,3	39 897,8	45 727	46 094	49 669	7,8 %	39,6 %	
Kålvekster øvrige	4,3 %	20 824,0	26 392,7	27 271	35 260	43 393	23,1 %	108,4 %	
Salatblanding	0,5 %				0	5 279			
Salat-og blad- grønnsaker	100,0	1 520 301,2	1 762 953,4	1 822 442	1 750 698	1 860 084	6,2 %	22,3 %	
Crispi/Vestfold	24,6 %	331 164,4	410 025,5	450 171	448 242	456 667	1,9 %	37,9 %	
Isbergsalat	23,5 %	376 290,2	459 484,4	448 811	389 930	437 422	12,2 %	16,2 %	
Salatblanding	12,5 %	167 682,5	226 365,1	235 621	223 316	232 945	4,3 %	38,9 %	
Rucculasalat	10,7 %	170 925,4	179 965,7	186 477	192 910	198 568	2,9 %	16,2 %	
Salat-og bladgrønnsaker øvrige	9,4 %	184 360,8	179 733,7	179 637	167 360	175 760	5,0 %	-4,7 %	
Hjertesalat	8,6 %	120 498,2	136 179,9	149 247	146 594	160 224	9,3 %	33,0 %	
Spinat	7,6 %	104 455,2	123 827,6	133 015	124 078	141 127	13,7 %	35,1 %	
Romano	3,0 %	56 778,5	40 671,1	37 735	57 025	56 246	-1,4 %	-0,9 %	
Lolloosalat	0,1 %	2 742,7	1 692,7	1 015	859	987	14,9 %	-64,0 %	
Ekebladsalat	0,0 %	287,7	239,0	311	168	58	-65,4 %	-79,7 %	
Friseé	0,0 %	628,9	348,5	237	147	6	-95,8 %	-99,0 %	
Riviera	0,0 %	43	43	35	44	51	15,0 %	17,7 %	
Rapidsalat	0,0 %	4 444	4 378	130	24	21	-10,2 %	-99,5 %	

Disse tabellene viser verdiandel og salg pr. varegruppe, samt endringer fra 2019 til 2023.
Tallene er inkl. 15 % mva, og er oppgitt i 1000 NOK.

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2020.

Grønnsaker totalt, Eks.poteter	Verdiandel	Salg i verdi (1 000 NOK)						Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2019 til 2023
		2023	2019	2020	2021	2022	2023		
Løk-og purre-vekster	100,0	1 024 964	1 194 454	1 149 666	1 089 555	1 244 910	14,3 %	21,5 %	
Kepaløk gul	36,2 %	395 227	424 064	387 474	375 019	450 661	20,2 %	14,0 %	
Kepaløk rød	21,2 %	195 301	241 057	247 044	237 135	263 887	11,3 %	35,1 %	
Vårløk	15,2 %	149 310	184 964	182 333	171 545	189 245	10,3 %	26,7 %	
Hvitløk	13,7 %	128 736	163 406	159 930	156 205	170 207	9,0 %	32,2 %	
Purre	8,2 %	88 412	107 233	95 916	84 232	102 265	21,4 %	15,7 %	
Sjalottløk	5,1 %	62 817	68 892	72 109	60 221	62 994	4,6 %	0,3 %	
Løk-og purre-vekster øvrige	0,5 %	5 161	4 838	4 860	5 199	5 650	8,7 %	9,5 %	
Rotvekster	100,0	1 391 207	1 581 012	1 438 040	1 403 875	1 584 384	12,9 %	13,9 %	
Gulrot	63,1 %	898 415	989 847	886 618	890 349	999 925	12,3 %	11,3 %	
Kålrot	9,5 %	136 981	153 821	138 255	131 121	149 840	14,3 %	9,4 %	
Sellerirot	6,3 %	89 590	105 468	103 059	90 294	99 443	10,1 %	11,0 %	
Søtpotet	5,7 %	89 633	103 939	85 529	75 825	90 310	19,1 %	0,8 %	
Ingefærrot	4,6 %	39 463	61 224	50 291	48 435	73 410	51,6 %	86,0 %	
Reddik	2,2 %	26 853	34 590	38 673	37 092	35 521	-4,2 %	32,3 %	
Rotvekster øvrige	2,4 %	32 269	38 445	38 731	37 055	37 791	2,0 %	17,1 %	
Persillerot	2,1 %	23 299	33 570	35 308	32 530	33 193	2,0 %	42,5 %	
Rødbeter	2,2 %	22 555	26 572	25 985	27 847	34 530	24,0 %	53,1 %	
Pastinakk	1,1 %	18 009	18 777	18 949	18 703	18 046	-3,5 %	0,2 %	
Neper	0,8 %	14 140	14 759	16 640	14 625	12 374	-15,4 %	-12,5 %	
Frø- og belgvekster	100,0	159 972	152 189	154 663	146 127	142 971	-2,2 %	-10,6 %	
Sukkererter	59,3 %	127 835	112 229	100 587	95 917	84 738	-11,7 %	-33,7 %	
Spire	18,4 %	20 117	22 998	28 030	26 547	26 272	-1,0 %	30,6 %	
Bønner	13,7 %	8 591	9 841	24 291	22 217	19 533	-12,1 %	127,4 %	
Mais	8,7 %	3 422	7 119	1 752	1 446	12 427	759,4 %	263,2 %	
Frø- og belgvekster øvrige	0,0 %	7	1	2	1	0	-56,7 %	-92,9 %	
Urter friske	100,0	238 984	281 177	306 874	302 071	320 133	6,0 %	34,0 %	
Koriander	27,1 %	59 576	73 425	81 311	82 525	86 828	5,2 %	45,7 %	
Basilikum	21,3 %	48 878	58 554	64 386	65 426	68 117	4,1 %	39,4 %	
Kruspersille	11,6 %	32 069	33 675	36 322	34 855	37 241	6,8 %	16,1 %	
Dill	11,9 %	27 272	32 224	34 923	33 441	37 966	13,5 %	39,2 %	
Bladpersille	7,1 %	14 738	18 362	20 917	20 274	22 668	11,8 %	53,8 %	
Timian	5,2 %	14 214	16 411	17 100	16 234	16 649	2,6 %	17,1 %	
Rosmarin	4,5 %	10 616	12 419	13 086	13 219	14 396	8,9 %	35,6 %	
Gressløk	4,2 %	11 008	11 852	12 567	12 728	13 564	6,6 %	23,2 %	
Mynte	3,3 %	8 271	9 224	10 494	10 333	10 563	2,2 %	27,7 %	
Urter øvrige	2,0 %	5 093	6 838	6 958	6 447	6 268	-2,8 %	23,1 %	
Sitronmelisse	1,1 %	4 132	4 199	4 581	3 900	3 396	-12,9 %	-17,8 %	
Oregano	0,8 %	3 117	3 993	4 228	2 689	2 477	-7,9 %	-20,5 %	
Sopp	100,0	221 071	300 251	295 219	303 994	359 751	18,3 %	62,7 %	
Sjampinjong	79,3 %	182 475	237 391	220 583	235 418	285 180	21,1 %	56,3 %	
Aromasopp	13,4 %	19 590	36 206	43 722	44 662	48 185	7,9 %	146,0 %	
Kantarell	4,5 %	12 642	17 151	19 065	12 903	16 164	25,3 %	27,9 %	
Østerssopp	1,4 %	2 935	4 550	5 823	5 603	5 094	-9,1 %	73,5 %	
Sopp øvrige	1,4 %	3 429	4 952	6 027	5 408	5 127	-5,2 %	49,5 %	
Stengelvekster	100,0	209 713,8	237 936,0	236 037	217 768	225 737	3,7 %	7,6 %	
Asparges	47,4 %	109 126,6	122 170,2	127 939	112 846	107 057	-5,1 %	-1,9 %	
Stangselleri	43,0 %	84 377,6	95 684,7	87 802	85 685	97 109	13,3 %	15,1 %	
Fennikel	8,3 %	14 093,1	16 945,1	17 145	16 888	18 770	11,1 %	33,2 %	
Stengelvekster øvrige	1,2 %	2 116	3 136	3 151	2 348	2 802	19,4 %	32,4 %	

FRYST, HERMETISK OG TØRKET

Denne kategorien består av fryste bær, grønnsaker og poteter, hermetisk frukt og grønnsaker, samt tørket frukt. Kategorien dypfrysste bær består av produkter med ulike typer bær som bringebær og blåbær. I tillegg noe

dypfrost frukt, og da mest mango. Dypfrysste grønnsaker er blant annet erter, spinat, brokkoli, aspargesbønner og ulike blandinger med grønnsaker. Dypfrysste poteter kan være type fløtegratinerte og potetstapper.

Hermetisk frukt kan være ananas og blandinger som fruktcocktails. Hermetiske grønnsaker er mye surkål, men kan også være produkter som erter og asparges.

Denne tabellen viser utviklingen for konserves. Tall for verdi og volum. Kilde: Nielsen IQ.

Norge totalt DVH	Salg i verdi (1 000 NOK)				Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2020 til 2023	Salg i volum (1 000 KG)				Endring i % fra 2022 til 2023	Endring i % fra 2020 til 2023
	2020	2021	2022	2023			2020	2021	2022	2023		
Hermetisk frukt	162 768	158 987	172 366	184 155	6,8 %	13,1 %	5 494	4 857	4 188	4 039	-3,6 %	-26,5 %
Hermetiske grønnsaker	1 593 528	1 583 848	1 539 428	1 739 755	13,0 %	9,2 %	44 500	41 620	38 772	39 160	1,0 %	-12,0 %
Dypfrysste bær	410 419	416 474	393 797	410 903	4,3 %	0,1 %	6 882	6 375	5 246	4 980	-5,1 %	-27,6 %
Tørket frukt	424 496	457 867	481 569	518 918	7,8 %	22,2 %	4 358	4 343	4 134	4 069	-1,6 %	-6,6 %
Dypfrysste grønnsaker	797 552	802 076,6	763 870	818 398	7,1 %	2,6 %	20 166	18 803	17 427	17 267	-0,9 %	-14,4 %
Dypfrysste poteter	548 920	576 760,3	590 602	669 424	13,3 %	22,0 %	13 512	13 815	12 854	13 164	2,4 %	-2,6 %
Sum dypfrysste frukt/bær og grønnsaker	1 756 891	1 795 311	1 748 269	1 898 725	8,6 %	8,1 %	40 561	38 994	35 527	35 411	-0,3 %	-12,7 %
Sum hermetisk frukt og grønnsaker	1 756 297	1 742 835	1 711 794	1 923 910	12,4 %	9,5 %	49 995	46 477	42 961	43 198	0,6 %	-13,6 %
Sum dypfrysste og hermetisk	3 513 187	3 538 146	3 460 063	3 822 635	10,5 %	8,8 %	90 556	85 471	78 488	78 610	0,2 %	-13,2 %
Sum dypfrysste, hermetisk og tørket	3 937 683	3 996 013	3 941 631	4 341 553	10,1 %	10,3 %	94 913	89 814	82 622	82 679	0,1 %	-12,9 %

OM DEN NORSKE PRODUKSJON - SESONGEN 2023

(UTDRAG FRA MARKEDSRAPPORTEN, LANDBRUKSDIREKTORATET)

Foto: Gettyimages.com

Vekstsesongen 2023 bød på store værutfordringer. For poteter og lagringsgrønnsaker førte dette til at de fleste lagerbeholdninger var mindre 1. januar 2024 enn på samme tidspunkt året før. Tørke og flom førte også til kvalitetsutfordringer som påvirket omsetningen av mange vekstkulturer fra frilandsproduksjon, både poteter, grønnsaker og bær.

2023 ble derimot et godt år for vekthusproduksjon av agurk og tomat, hvor det ble satt rekord i omsetning og norskandel. Det var også rekordhøy samlet omsetning av norsk frukt. En god eplesesong sørget for stor produksjon av eplekonsentrat for videresalg til industrien. Værutfordringer påvirket produksjonen av kirsebær, solbær, kålrot og potet til industriformål negativt.

Varmt og tørt vær tidlig på sommeren ble etterfulgt av ekstrem nedbør på sensommeren og høsten. Dette førte til mindre høstet avling og dårligere lagringsevne for mange vekstkulturer. Ved inngangen til 2024 var lagerbeholdningene betydelig mindre enn året før, både for potet og de aller fleste grønnsakene.

Norske **agurker** ble omsatt gjennom hele 2023. Fra tidlig i mars var markedet i stor grad dekket av norsk vare. Tidlig på sommeren førte varmen til kvalitetsutfordringer og noe utsortering. I juli var produksjonen for stor i forhold til omsetningen. I august ble noe norsk agurk fortrent av import. Ellers har det stort sett vært god markedsbalanse, hvor suppleringsimporten har vært tilpasset tilgangen på norsk agurk.

De første runde **tomatene** ble høstet tidlig i mars, etter en vinter med produksjon av kun små mengder spesialtomater. Produksjonen økte utover våren fram mot månedsskifte mai/juni da den kom opp på planlagt nivå for sommeren. Utover høsten lå produksjonen høyere enn normalt, og salget vedvarte ut november.

Markedssituasjonen for **crispisalat** i 2023 har variert mellom markedsdekkning, overskudd og underskudd. I perioder har omsetningen vært lavere enn planlagt, og i andre perioder har det vært nødvendig med suppleringsimport. Vekthusproduksjonen har avhjulpet situasjonen med ekstremvær som har gikk ut over frilandsproduksjonen av crispisalat.

Innhøstingen av **isbergsalat** startet i uke 19 i Rogaland, Viken og Vestfold, og i uke 23 var produksjonen stor nok til å dekke markedet. I juni var det utfordringer med den sterke varmen, som førte til bladrandskade. Varmen førte også til rask vekst og dermed en del store salathoder som ble omsatt til industrien i stedet for i konsummarkedet. Utover tidlighøsten gikk omsetningen som planlagt. Været var utfordrende i siste del av sesongen, og en del produsenter fikk en tidlig sesongslutt. Den siste isbergsalaten ble omsatt i uke 44.

[Markedsrapport 2023](#)

